

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 52 Vol. VI.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS., 25d. Gruodžio (Dec.), 1919 m.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

5 cents per copy

Metai 6

LINKIME VISIEMS LINKSMŲ KALĖDŲ.

Vokiečių-Rusų Armija Pasitraukė iš Lietuvos, Plėsdami Viską Ka Tik Galėjo Pakeliuje.

PASIKESINIMAS ANT AIRIJOS VALDONO GYVASTIES; ANGLIJA SULO AIRIJAI DŪ PARLAMENTU. BOLŠEVIKAI NENORI PRIPAŽINTI ESTONIJAI PILNOS APSISPREN-
MO TEISĖS. LENKAI NORĖJO UŽIMTI KALVARIJĄ. ANGLIJOS ŽMONĖS SUJUDINTI ATŠITIKIMAIS INDIJOJ. SUV. VALST. SKERDYKLŲ SAVININKŲ GALYBĖ SUMAZINTA

Nauja ministerija Lenkijoje.

Varšavas, gruod. 16 d.— Rezinavus Paderevskiui su savo kabinetu, Lenkijoje sutverta naujas ministerių kabinetas su p. Skulskiui, kaip pirmininku. Šis kabinetas yra lyg ir koalicijinis; jam priešinas vien kraštutiniai kairieji.

Nauja ministerija ketina įvesti žemės reformas, smarkiai kovoti prieš anarchiją ir išpildyti darbininkų luomos svarbiausius reikalavimus.

Buboniškas maras Argentinoje.

Buenos Aires, gruod. 16 —Las Rasas, Santa Fe provincijoje, Argentinoje, baisus buboniškas maras pradėjo labai platintis. Šį marą, sakoma, platina žiurkės, tad pradėta griebtis visokių priemonių jas išnaikinti, ypač iš javų sandėlių, kur jų sakoma šiemet nepaprastai daug prisiveisė.

68,000 merginų pradingo.

New York, gruod. 16 —Keleiviams Pagelbos Suteikimo draugija (Travelers' Aid Society) suskaičiuoja, kad praeitą mėną, Suv. Valstijoje pradingo virš 68,000 merginų. Daugelis jų savu noru apleido savo namus ir daugiau apie jas niekas negirdėta, o kitos šiaip pranyko. Vien New Yorke prapulė 3,800 merginų.

Italai laikys Fiume.

Washington, gruod. 16—Anot oficialių žinių čia gautų, sutartis padaryta tarp D'Annunzio ir Italijos valdžios, pagal kurią valdžios kariniai užims Fiume ir laikys miestą, pakol Sąjungiečių konferencija galutinai nuspręs to miesto likimą.

Sako pranešimas išsipildė.

Chicago, Ill., gruod. 16—Prof. Albert Porta, astronomas, kuris pranašavo, buk

pasaulio pabaiga ateis 17 d. gruodžio, nė nelaukęs tos dienos, jau šiandien pasakė, kad jo pranašavimas „išsipildė.“ Anot jo, jis nepranašavo, kad pasaulė pasibaigs medžiaginiu būdu, tai yra, kad mūsų žemė pranyks, bet tik „dvasiniu“ būdu, tai yra, kad „svaigalų pasaulis“ pasibaigs ir kartu visoki neteisingi pasaulio įsitikinimai, iliuzijos ir taip toliau. O tas, anot jo, jau išsipildė. Suv. Vaist. Viršausiam Teismui nutarus, kad prohibicijos įstatymas nėra priešingas šios šalies įstatymams.

(Tas visas, suprantama, tiktai „bluff“, kaip amerikona sakoma. Jokia protaujantis žmogus neatkreipė atydos į p. Portos „pranašavimus.“ Red.)

Svaigalų dirbėjai plenuoja apskūsti Suv. Valstijas.

Chicago, gruod. 17 d.—Svaigalų dirbėjų advokatas Levy šiandien pranešė, kad svaigalinių nuostolių iš priežasties prohibicijos karės laike siekia \$400,000,000 ir kad jie ketina apskūsti Suv. Valstijų valdžią, idant atgauti tą sumą.

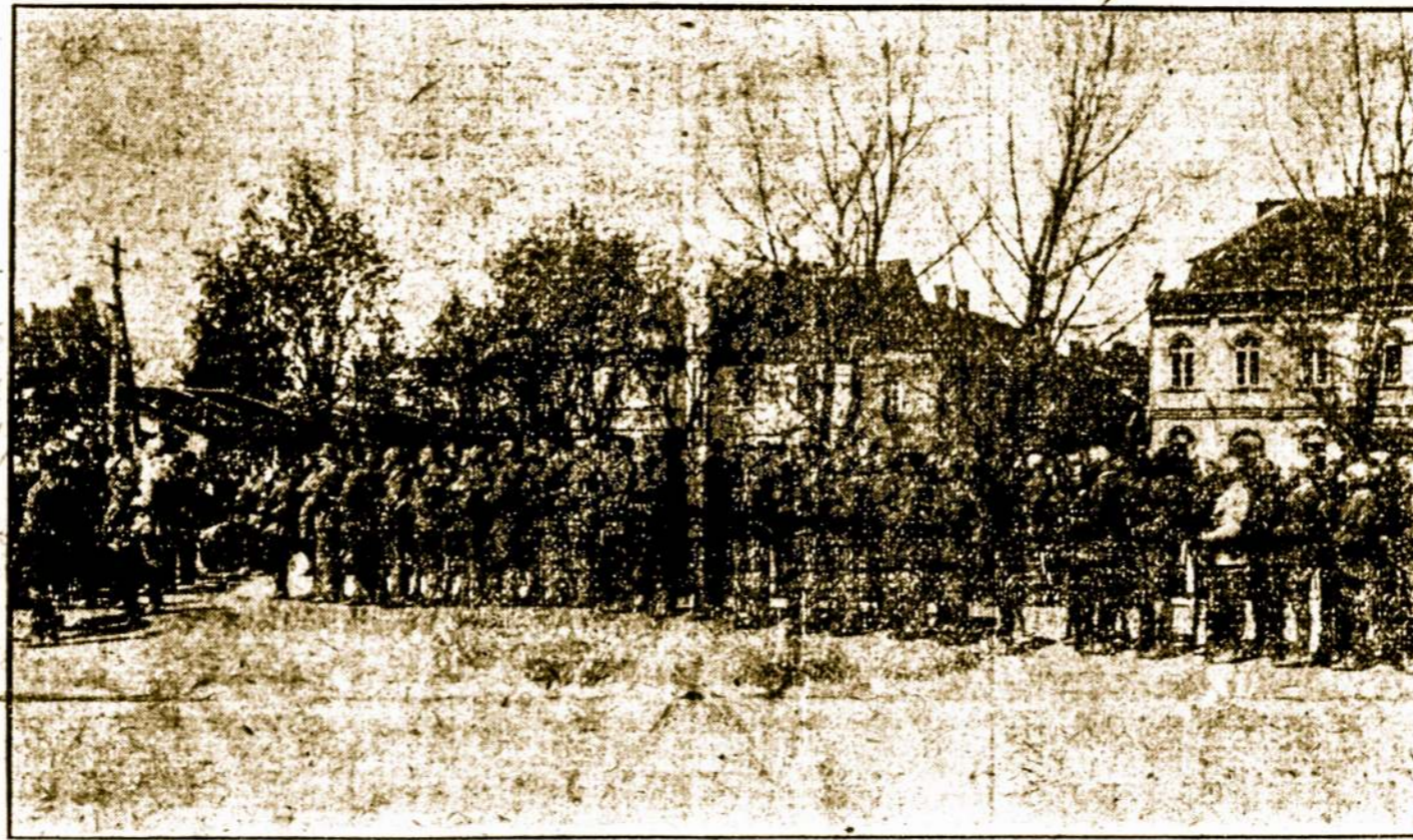
Bolševikai užėmė Kijevą.

Londonas, gruod. 17 d.—Bevielinis pranešimas iš Maskvos sako, buk bolševikų pulkai užėmė Kijevą ir Kupianską, i piet-rytus Kharkovo.

Dorpat. P. Poska, Estų užsienio ministeris sako, buk estų delegacija abejoja ar įvyks taikos sutartis su bolševikais. Laukiama, tuo tarpu, sugrįžimo bolševikų delegato gen. Kohtyiev, kuris nuvyko Maskvon, tartis su sovietų valdžia.

Pasažierių orlaivių linija per Atlantiką.

Londonas, gruod. 17 d.—Anglijos orlaivių kompanijos sakoma mano susivienyti dėl įsteigimo pasažierių orlaivių linijos tarpe Amerikos ir Anglijos. Ketina-

Lietuvos kariuomenės prieš auka Viešoj Aikštėj, Kaune.

ma nupirkti nuo Anglijos valdžios garsų orlaivį R-34, kuris jau atliko kelionę ten ir atgal tarp Anglijos ir Amerikos, ir kitą orlaivį, R-39 ir perdirbti juos del pasažierių ir prekių nešimo. Orlaiviai keliautų kas savaitę.

Italai selpia badaujančius austrų kukidius.

Roma, gruod. 17 —Daugelis italų šeimynų apsiima užauginti arba bent laikinai užlaikyti austrų kukidius, kurie gabenami į šiaurės Italiją iš Vienos, kad išgelbėti juos nuo bado. Jau 2,000 kukidžių tapo šiaip aprupinti.

Berlinas, 5,000 Austrijos vaikų atkeliauja Bavarijon del pragyvenimo per žiemą. Bavarijos valdžia apsiėmė juos aprupinti.

Anglijos visuomenė sujudinta atsitikimais Indijoje.

Londonas, gruod. 17 d.—Tik šiomis dienomis paaiškėjo, kokias priemones Anglijos militarė valdžia vartojo numalšinimui žmonių sukilimą Amritsare, Indijoje, praeitą balandžio mėnesyje. Pasirodo, kad tulas gen. Dyer paliepęs savo kareiviams šaudyti žmones šautuvais ir kulkosvaidžiais, taip, kad ištiko tikra skerdyklė. 500 žmonių buvo užmušta, o suvirš 1,500 sužeistos. Gen. Dyer nesistengė jokiū būdu pagelbėti sužeistiemis nė palaidoti užmuštus, bet paliko kaip šunis gu-

linčius, gatvėse. Anglijos spauda labai pasmerkia tokį beširdį pasielgimą ir abelnai visa visuomenė labai sujudinta tokiu barbarišku apsiėmimu; keisčiausia, kad tą padarė kareiviai tos šalies, kuri labiausiai kovojo prieš „hunų (vokiečių) barbarizmą.“

Pasirodo, kad praeitą pavasarį, sukilimai atsibuvo daugelyje Indijos miestų, ir kad maištininkai padarė daug blėdies. Tulą laiką buvo manoma, kad tikra revoliucija kils Indijoje.

Lenkų pasikesinimai ant Kalvarijos nepavyko.

Washington, gruod., 18—Lietuvių Egzekutyvis Komitetas gavo nuo kapitono Bielskio iš Londono sekantį kablegramą:

Latvių politiškai-militarė misija Kaune svarstant ekonominius klausimus sutiko išvien veikti prieš vokiečius. Lenkų veržimasis link Kalvarijos atstumtas, bet jie traukia ant Alytos. Musų kariuomenė pasirūš kovoti su nagais ir dantimis, jeigu reikės.

5,000 žydų nužudyta viename mieste.

Bern (Šveicarijoje), gr. 18 Anot žinių atėjusių iš Lembergo, nauji žydų pogromai atsibuvo Ukrainoje, Denikino armijos užimtuose kraštuose. Viename mieste Ekaterinoslave sakoma 5,000 žydų išžudyta.

Bermondas atvyko Berlinan.

Berlinas, gruod. 18 d.—Pulk. Avalov-Bermond, vadovas rusų-vokiečių armijos, kuri kesinosi ant Rygos ir tiek nuostolių padarė Kuršeje, pribuvo į Berliną ir buvo vokiečių karės ministerio Noske priimtas.

Berlino vokiečių laikraštis „Freiheit“ vadina jį „plėšikų vadu“ ir sako, buk jis beabejo rengiasi prie naujų žygių.

Skerdyklų savininkų galybė numazinta.

Washington, gruod. 18—Swift, Armour, Morris, Wilson ir Cudahy maisto produktų pakavimo kompanijos, prieš kurias Suv. Valstijų valdžia pradėjo bylą praeitą vasarą, kovoje prieš augstas pragyvenimo kainas, sutiko ant kompromizo. Kompanijos prižada ateityje užsiimti tik mėsos pagaminimu ir išsižadėti visokių pašalinių biznių. Šios kompanijos buvo sutraukę po savo kontrole visokių produktų pramonę, kas leido joms skirti kokias tik kainas norėjo ant įvairių-įvairiausių daiktų. Kompanijos bėgyje dviejų metų turės parduoti stockjardus, šaldyklas, sandėlius, krautuves; atsisakyti nuo daržovių, vaisių ir žuvų pakavimo, nuo cukraus, kavos, javų ir tt. ir tt. pardavimo.

Pasikesinimas ant Airijos valdono.

Dublin, gruod. 19 d.—Šiandien atsibuvo pasikesinimas ant gyvasties Lordo French, Anglų paskirtą Airijos valdoną. Suokalbiniškai puolėsi ant Lordo French automobiliaus su

abelnai valgomų daiktų, žymiai atpigs.

Bolševikai neapsiima suteikti Estonijai laisvę.

Dorpatas, gruod. 18 —Pabaltijos Tautų ir Sovietų valdžios konferencija tapo laikinai pertraukta. Sesijos bus vėl pradėtos, kuomet b. Poska, estų užsienio ministeris sugrįžs iš Revalio, kuri nuvyko pranešti savo valdžiai apie naujus bolševikų pasiūlymus. Gali būti, kad reikės susaukti Steigiamąjį Seimą Estonijoje, kad nutartų šį naują klausimą.

Naujame pasiulyme bolševikai praneša, kad Rusijos Sovietų valdžia neapsiima duoti Estonijai apsisprendimo teisę, bet nusileidžia estams tuluose dalykuose ir palieka jiems miestą Narva.

Jei Estonija nesutiks su bolševikais naujais pasiūlymais, tai karė tolyn tęsis. Tuo tarpu, bolševikai atakuoja estus ant Narva ir Pskovo frontų. Nežinia ar sąjungiečiai pagelbės estam ar ne. Kitos Pabaltijos šalys sakoma neapsiima pagelbėti.

Bergeris vėl išrinktas į kongresą.

Milwaukee, gruod. 19 d.—V.L.Berger, socialistas, kurį kongresas atsisakė priimti į savo tarpą, už tai, kad sakoma veikė prieš šią šalį praeitoj karėje, vėl buvo išrinktas kongresmanu iš 5-to Wisconsin rajono; specialis rinkimas buvo laikomas, kad pripildyti jo vietą kongrese, ir jis vėl laimėjo. Jei kongresas dar vis atsisakys jį priimti, tai minėtas rajonas liks be atstovų iki 1920 metų rinkimų.

Pasikesinimas ant Airijos valdono.

Dublin, gruod. 19 d.—Šiandien atsibuvo pasikesinimas ant gyvasties Lordo French, Anglų paskirtą Airijos valdoną. Suokalbiniškai puolėsi ant Lordo French automobiliaus su

bombom ir revolveriais, bet nė nesužeidė jo. Vienas iš užpuolikų buvo užmuštas ir detektyvas sužeistas; kiti užpuolikai pabėgo. Užpuolimas atsitiko netoli vietos, kur 1882 mete, kitas anglų paskirtas Airijai valdonas buvo užmuštas.

Per praeitus kelis mėnesius, 14 policistų ir keleta kareivių buvo užmušta Airijoje ir niekas nebuvo nužauda už tai.

Sinn-fėinčiai arba jų pritarėjai yra kaltinami šiuo darbu.

Lietuvos Finansų komisija atvyko Amerikon.

New York, gruod. 19 —Lietuvos valdžios finansinė ir komercijinė misija jau pribuvo iš Lietuvos. Misija pranešė (anot anglų laikraščiu), kad atvyko gauti \$100,000,000 paskolą Suv. Valstijoje ir pirkti drapanų, mašinių ir žalios medegos. Misija sako, kad Lietuvoj piutis buvo labai gera ir maisto netruksta, net galima bus dar į kitas šalis dastatyti.

Majoras Zadeikis pasakė reporteriams, kad anot žinių, kurias Lietuvos valdžia turi, Kolčak, Judenič ir Denikinas jau visiškai pralaimėjo, o bolševikų armijos daug sutvirtėjo ir jose matosi daug geresnė disciplina.

Garsus aviatorius mirė.

Rouen (Francijoje), gr. 19 —Kapitonas John Alcock, kuris pirmutinis su Lieutenantu Brown perlėkė per Atlanto vandenyną be nusileidimo, numirė šiandien čionai, iš priežasties žaidsų, kurias apturėjo kelios dienos atgal, orlaivio nelaimėje. Jis buvo 27 m. amžiaus.

Rusų-vokiečių armija išsikraustė iš Lietuvos.

Ryga, gruod. 19—Paskutiniai elementai pulk. Avalov-Bermondto armijos apėjo Lietuvą 14 d. gruodžio. Pranešama, kad rusų-vokie-

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"Eina Ketvirtadienis
Laidžia

M. PALTANAVIČIA

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Subvartose Valstijose Metams	\$2.00	Pusei Metu	\$1.00
Kitose Viešpatystės Metams	\$2.50	Pusei Metu	\$1.25

Apšaukimų kainos ant užklauso. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"

Every Thursday

Published by

M. PALTANAVIČIA

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly Subscription:

In United States	\$2.00	6 Months	\$1.00
To Foreign Countries	\$2.50	6 Months	\$1.25

Advertising rates on application. All communications should be addressed:

"LITHUANIAN AMERICAN"

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

5 Cents per Copy.

čių kareiviai, besitraukdami plėšė viską kas tik jiems papuolė. Tarp-sajungiečių misija Pabaltijoj negalėjo sulaukyti to plėšimo. Sajungiečių kontroliuojantiems oficeriams išilgai rubežių nebuvo leista peržiūrėti prekių vagonus, kurie sakoma buvo prigrusti visokiu grobiu, išplėstu iš Lietuvos gyventojų.

43 prigėrė.

Halifax, N.S., gruod. 19 — 43 ypatos nuo anglų garlaivio Manxman prigėrė, nuskendus jų laivui viduryje Atlanto. Keleta jureivių tapo išgelbėta.

Abelnai visą praėjusią savaitę atsibuvo didelės audros ant jurių, kurios padarė daug nuostolių ir labai apsunkino garlaiviams keliavimą.

493 chiniečių žuvo.

Londonas, gruod. 19 d. — Anglų garlaivis Lien Shing, keliaujantis, iš Hong-kong, nuskendo audroj. 493 chiniečių ir 1 europietis žuvo.

Bolševikai nužudė

350 ypatų Petrograde.

Helsingfors, gruod. 19 — Pranešama, buk Petrograde tapo atidengta suokablis prieš bolševikus. 900 ypatų, tame skaičiuje keli anglai ir francuzai, tapo suareštuota. 350 jau tapo suaukyta, pagal revoliucijinio teismo nusprendimą.

D'Annunzio neapsiima

atiduoti Fiume.

Fiume, gruod. 19 d. — Čia turėjo atsibuti plebiscitas, kad nuspręsti ar žmonėm geriau patiktų, kad Italijos valdžios kareiviai ar D'Annunzio laikys šį miestą. Bet D'Annunzio nesutiko su tuo, ir plebiscitas nebus laikomas.

Valdžia tolyn kontroliuos cukraus pardavimą.

Washington, gruod. 20 — Suv. Valstijų Senatas šandien nubalsavo, kad valdžia tolyn kontroliuotų cukraus pardavimą iki 30 d. birželio, 1920. Bet sakoma cukraus kainos vienok žymiai pakils. Zingaidu, kad nors čia yra didelis trukumas cukraus, betgi per pirmus 10 mėnesių 1919 metų, iš Suv. Valstijų išgabenta už \$97,000,000 cukraus.

23 žuvo trukių susidaužyme.

Onawa, Me., gruod. 20 — 23 ypatos neteko gyvasčių, o

arti 50 buvo sužeista arba apdegę, kuomet specialis traukinis vežantis imigrantus į Vakary Kanadą, susidaužė su prekių traukiniu, netoli čionai.

Sugražins gelžkelius savininkams.

Washington, gruod. 20 — Šandien Senatas perleido bilių, sugražinant gelžkelius, kurie kelis metus buvo valdžios kontrolėje, vėl į privatinių savininkų rankas.

249 anarchistų ištremta.

New York, gruod. 21 — Suv. Valstijų armijos transportas Buford, arba kaip dabar ji vadina "Sovietų Arka," išplaukė iš čionai dienią brėkstant, su 249 anarchistais. Nežinia tikrai kur jie gabenami, bet spėjama kur nors Finlandijon, kad pasazieriai galėtų dasigauti į Sovietų Rusiją. Anarchistai—245 vyrai ir 3 moteris—sušuko "Lai gyvuoja revoliucija Amerikoj," kaip laivas išplaukė. Jie sakoma išsivežė apie \$500,000 su savim.

Nori suteikti du parlamentu Airijai.

Londonas, gruod. 22 d. — Anglijos Premieras šandien pranešė Parlamentui apie valdžios plenus delei Airijos. Pasirodo, kad norima sutverti du parlamentu del Airijos—vieną del protestoniškos Airijos dalies, Ulsterio, o kitą del pietų Airijos; taipgi tarybą susidedančią iš abiejų parlamentų atstovų. Plati autonomija pažadama abiem Airijos dalim, bet Anglija visgi bus Airijos viršininkė.

Buffalo, N.Y. E. De Valera, prezidentas "Laikinės Airių Republikos," išgirdęs apie Anglijos pasiūlymą del Airijos, sako buk tai vien apgavystė; airiai pasiryžė išsikvoti pilną laisvę.

Lloyd George pasakė, buk Anglija jokiū būdu nesutiks leisti Airijai visiškai atsiskirti.

Kolčakininkai apleido Tomską.

Londonas, gruod. 22 d. — Kolčako šalininkai turėjo apleisti miestą Tomską, Vakary Sibire, 16 d. gruodžio. Užimdami Novo-Nikolajevską, bolševikai paėmė 10,000 kareivių ir 500 oficerių nelaisvėn. Bevielinis pranešimas iš Maskvos sako 700 Kolčako kareivių mirtinai sušalo netoli Omsko.

Žinios iš Lietuvos

Kaišedorys.

20. X 19. Spalių 20 d. vakare K—rių stoty einančio Kaunan traukinio II kl. vagonė staiga pasigirdo duslus vyrų balsai (rusų šnektos), internacionalinės reikšmės keiksmai, bildėsis ir krentančio iš vagono nebejauno, bet dar tvirto inteligentinės išvaizdos vyro reginys. Be matant vagoną apspito smalsių žmonių burs ir valdžios atstovų, kuriems čia pat betyrinėjant ir surašant "įvykusį faktą" visiems paaiškėjo tikras dalykų stovis.

Pasirodo minėtanė vagonė, važiuojančių karininkų tarpan prisidėjo dar vienas jų, ir, nėsant ten vietos pareikalavo tučtuojau išsinešinti esančiam ten keleivui nekariškiui. Bet tas turėdamas leidimus ir bilietą, ramiai sėdėjo ir šaltai prieštaravo narsiam kariškiui, vis motivuodamas, kad turįs tokios pat teisės važiuoti ir be to dar, važiuojas svarbiais tarnybos reikalais. Bet minėtas karininkas, priartiant draugams, nesiliovė sėles ir maskoliškai keikęs, beatodairios varė nuo sėdynės "civilpersonen," o šiam neklausant ir buvo "rankomis krutinėn, keljais nen" išmestas lauk. Štai jums ir visas vaizdelis!

Nuskriaustasis asmuo pasirodė nepaprastųjų "obivatių" esąs, karininkų gi tarpe irgi matės net h—no vadų, todėl grasinimai žodžiais, matyt, išsilies į poperos kovą...

Pasirodo, musų Kaišedorys nėra tai koks paprastas provincijos užkampis, nes čia vartojami net Maskvos papročiai...

Mariampolė.

Lapkričio ar gruodžio mėnesį išeisias pirmas Mariampolės apskrities mokytojų profesinės sąjungos laikraštis. Jam rupės labiausia mokyklų, mokytojų, jų sąjungų ir kaimo jaunimo reikalai, turint domėje spietimosi, lavinimosi ir auklėjimą.

Zapyškis, Kauno apskričio.

Spalių 25 d. atvažiuavę Zapyškį pavešėti vienas aukštesniųjų valdininkų, kaip visados, taip ir šį kartą, atsižymėjo savo darbais. Girtas budamas, vos ant kojų pastovėdamas, norėjo važiuoti garlaiviu, bet pasivėlavo. Vokiškai keikdamas vijosi garlaivį, bet nepavijęs išsiėmęs brauninę ir 3 kartus šovė į einantį garlaivį. Išgąsdinta publika šaukė, kad ji kas nuginkluotų. Garlaivio nepavijęs, jis šoko Nemuno sargą A. Vaidelį mušti, kam jis nesulaikęs garlaivio; ir paskui nuėjęs į Vaidelio namus, gąsdino vaikus, ieškodamas tėvo.

Dar į kitus namus buvo nuėjęs svaistydamas brauninę. Dar reikalavo, kad jam arklį važiuoti duotų. Šis valdininkas labai ge-

ras paukštis. Vokiečiams viešpataujant, jis engė šalin budamas jų šnipu. Jis važinėdavo drauge su žandarais, piakė žmones ir visai juos kankino, versdamas juos prisipažinti. Dabar girtas, kad jis po 2-jų mėnesių tarnausias naujai valdžiai. Jis jau taip pratęs. Prie rusų buvo miestsargiu, prie vokiečių — šnipu, prie musų valdžios — viršyla.

Nors musų žmoneliai tamsūs ir prasti, bet kartais ir teisybės daug pasako, — jie sako, kad Lietuvos priėsininkai aukštąs vietas užima, o prastiems žmoneliams nuo to verkti reikia.

Alytus.

Leikni visa demarkacijos linija didina savo kariumenę. Kur stovėjo seniau keli kareiviai, ten dabar stovi šimtas; kur stovėjo viena kita dešimtis kareivių, ten dabar stovi šimtai ir net dargi artilerija.

Kuršėnai.

Čia vokiečiai vėl kažkokias baisias komedijas mąno daryti, nes iš esamų "kolčakininkų," geriau sakant, agrynų vokiečių, daro naujus legijonus, kuriems, matyti, duos naują vardą ir jie vėl gaus progos Lietuvą plėsti.

Šančiai, Kauno priemiestis.

Rodos, carizmo liekanų niekur nebėkko, tačiau praktikos gyvenime, ne visai taip. Žiurintvi tokį reiškinį, kurį aš čia aprašysiu, sunku būtų išpėti, kokia valdžia ir tvarka viešpatuoja dabar Lietuvoje. Štai, Šančiuose dar, matyt, užsiliko caro režimo liekanų. Sunku, pagaliau, suvokti kur čia teisybė. Iš visokių aplinkraščių numanu, kad Šančiai turėtų būti miesto savivaldybės žinioje. Tačiau čia yra dvarininkas Fanstilis, kurį žmonės vadina caruku, nes jis čia, galima sakyti, viešpatis. Antroje pusėje spalių mėnesio jis išleido Šančių gyventojams pranešimus, reikalaujamas butinai įnešti nuomos pinigų už tuos žemių sklypelius, kuriuose pasistatę trobeles gyvena Šančių gyventojai. Ir reikia žinoti, kad tie pranešimai atspausiti rusų kalba ir su antspauda, kuriame stovi rusų dvigalvis erelis. Pranešimo apačioje pasirašęs "Pomiesčik Fanstil."

Jei yra Lietuvos valstybė ir jos vyriausybė, tai ar galima leisti tokiems dvarininkams taip elgtis, juk tai be galo piktina musų žmones, juk tas viskas kolčakizmu atsiuoda.

Antra vertus, žmonės nuo senų laikų moka tam dvarininkui nuomos pinigų už žemę, kuri dar caro laikais atimta iš žmonių. Rodos, dabar jau reikėtų padaryti tam galas, reikėtų vyriausybę tokiems dvarininkams neleisti saviškai tvarkyti. Aš, pavyzdžiui, po penktų

su viršum metų sugrįžęs iš nelaisvės suvargęs neturėdamas skatiko kišenėje, o čia tas Fanstilis tuojau reikalauja užmokėti nuomą. Aš dabar abejoju, ar dvarininkas Fanstilis remiasi Lietuvos valdžios ar dar senaisiais rusų caro įstatymais?

(Turime pastebėti, kad šita rašini rašė žmogus, kuris nesenai sugrįžęs yra iš Vokiečių nelaisvės, todėl daug musų gyvenimo reiškinų jam atrodo kitaip, negu kums, apsipratusiems su visa kuo. "L. U." Red.)

Gelažiai.

Pruselių sodžiaus dvimoteri nuėjo girion malų pasirinkti. Užėjęs jas miško sargas emė plusti ir ketino nusauti. Tos prašėsi, bet jis ištiesęs šautuvą iššovė ir sužeidė vienai moteriai ranką.

Tokių atsitikimų dar nebuvo nė prie rusų valdžios.

Kaunas.

Pabėgo du lakunu, kurie buvo sugauti su aeroplanu ties Abeliais. Buvo taip. Spalių 2 d. tie du lakunu, abudu turku, išėjo pasivaikščioti Nemuno ir Vilijos krantais. Kadangi jie buvo internuoti, tai su jais kartuėjo ir musų kariškis. Matyti, buvo jau taip susitarta. Tuo metu lakstė ties Kaunu aeroplanas, kuris nusileido netoli jų neva pasitaisyti. Kai tas musų kariškis su tie dviem turkais prisitartino prie aeroplano, tai aeroplano sėdis lakunas išsiėmęs vieną revolverį atkišo musų kariškiui, privertęs jį pakelti rankas, kitą revolverį teikė turkui, kuris jį gavęs taip pat atstovėsi ir musų kariškį. Tuo tarpu abudu turku išėdo į aeroplaną ir kartu su sėdėjusiu jame lakunu pakilo nuo žemės ir išlėkė į Vokietiją. Dabar telko Kaune dar 3 to pagauti jo vokiečių aeroplano lakunai: vienas žydas ir du vokiečiai. Tasai aliuminijaus aeroplanas tebėra Kaune.

Žalpiai, Raseinių apskrities.

Mokyklos statymo vargai. Jau 1914 metų pavasarį Žalpių šviesosniojo jaunimo pastangomis buvo pradėtas Žalpių liaudies mokyklos steigimo darbas. Bet užėjęs karas sulaukė visą darbą ir tik pereitą rudenį gyvo reikalo spiriami Žalpiečiai vėl sujudo mokykla rupintis. Laimė Žalpiečiams lėmė — susikūrė Lietuvos valdžia, susidarė žalpiečių piliečių Komitetas, kuris kaipo vietos savivaldybės įstaiga rimtai emė rupintis Žalpiuose mokyklos kurimu. Buvo išgauta iš Miskų Departamento 300 sienojų mokyklai medžiagos ir iš Švietimo Ministerijos 20,000 auksinų mokyklai statyti. Rodos, ko ir bereikia. Bet kur tau — vos pradėjęs žalpiečiams mokyklos darbą, išsigando tam suoliai — tai dabar po gyvenimo! nukamuos mus su ta mokykla — ir pradėjo bėgti tuo Žalpių Komiteto prie Viduklės ir kitur, kad nereikėtų mokyklos statyti. Tokiu būdu atvirto apie 1/4 Žalpių valseiaus ir prisidėjo

prie Viduklės. Vis delto vargais negalais Žalpiečiai 3—4 kaimos suvežė sienojus (nors atsimetelių dalis liko) pasamdė dailydę ir iki 1-IX-19, mokyklos namo sienos liko pastatytos. Dabar dengiama stogas ir norima pamurėti pamatai, tik vargu besuspės, nes jau šalta ir gali neišdžiuti. Norėtų žalpiečiai šiai žiemai nors vieną mokyklos galą įstaisyti, tik vargu pavyks, mat, daug ko truksta, ypač lentu, akmenų ir plytų.

Namas išstatytas pilus, 10 sieksnių ilgio 5 pločio, dvi salės ir dviem mokytojams butai. Viršuje didelė salė — "liaudies namas," kur bus įtaisyta scena vaidinimams ir knygynas — skaitykla. Prie viso to negalima nepažymėti, kad ne tik tamsuoliai, bet ir tokie šviesuoliai — kunigai, kaip Viduklės ir Liolių valsčių Komitetų pirmininkai, yra nusistatę kurti su tamsuoliais prieš Žalpių mokyklą; Lioliškis, nenorėdamas padėti Žalpiečiams, tyčia paskelbė taisyti mokyklą Kerkasinos už 2 varstų nuo Žalpių. Vidukliškiai atsisakė pildyti VKM pripažinta Skaudvilės seimelio nutarimą padėti naujai statomoms mokykloms per 6 varstus aplink vežimais ir pašalpa.

Nemakščių valseiaus "starosta" Jukna susirašydinęs prašymą padavė Raseinių apskrities seimeliui, kad šis atmainytų Skaudvilės Seimelio nutarimą ir paliuosiotų juos nuo jų pareigų; ir šit atmainė. Parsinešęs tą paliuosavimą, gyrėsi visiems pamokęs Žalpiškius; nereikšią važiuoti padėti. Kadangi Žalpiai priklauso Nemakščių valsčiui (nuo I-VIII Žalpių komitetas liko panaikintos), tai nežinia dabar, kas uri pildyt Žalpių mokyklos tatymo pareigas? Toks tai usų piliečių šviesos reikalavertinimas.

Viesintos, Panevėžio apskrities.

Čia daug yra vadinamųjų "šlektų." Norėdami geriau surasti sau šalininkų, jie leidžia paskalų, jog ateina nenų kariuomenė, bet lenkų darbininkai, kurie visą kuo aprupins Lietuvos biednuomenę. Nesiduokite savęs apgauti, darbininkai, nes jau dabar žinote, kaip darbininkais rupinosi bolševikai, atėję kardu ir gaisrais sau kelią praskindami, kurie irgi daug biednuomenę žadėjo. Žiaurus žmonės negali gerą duoti.

Gindvilių kaimas, Radviliškio valseiaus.

Gal niekur tiek daug degtinės nepadarė, kaip Gindviliuose. Ten karo pradžioje tevarė tik viena našelė, o paskui, tai beveik visas kaimas emė vartyti. Paskutiniu vokiečių buvimo metu prie bravoro susisukė sau gužta ginkluotų plėšikų gauja, kuri užpildinėdavo, plėsdavo žmones. Nors ir to kaimo kaltininkus išė kalėjiman ir keliems prisijė užmokėti po 1,000 markių pabaudos, bet vis delto jie nesiliauna varę net lig šiol.

Spalio 14 dieną vieno

degindario namuose sprogo bravoro prietaisa ir nušutino vieną vaiką ir jo motiną. Kadir naikina radviliškietiai, ypač milicininkai su savo vadu, degtinę, bet ne kaip jos negali išnaikinti, tą išgeria — nauja vėl atsiranda.

Kiduliai, šakių apskrities.

26-X-19, buvo lietuvių vakaras. Vaidino "Tėtė pakliuvo" ir "Knarkia paliepus." Vaidinimas nusisekė. Choras padainavo keletą tautinių dainų.

Kiek man yra žinoma, lipinamieji vakaro skelbimai tuojau buvo pikty žmonių nupiešiami. Daugelis kaltina tą padarius vietinį kleboną. Ir tokiu budu publikos buvo labai maža. Teisybė, musų klebonas beveik visada protestuoja prieš kiekvieną, bent koki susirinkimą. Matyt, kad jam ne du terupi ir suzeisti kareiviai, kaip buvo rinkliava suzeistiems kareiviams, tai jis tuomi pačiu laiku padarė rinkliavą kaž kokiam bokštui. Nuostabu, kad jau 7 metai tam bokštui renkama. Turbut bus labai storas tas bokštas. Bet kaip matyti tasai bokštas ne kiek nestorėja.

Gelažiai.

Gelažių miestelis nedidelis. Visame miestelyje tėra 2 žydu krautuvėlės ir neseniai įkurta vartotojų bendrovė. Bažnytelė maža, bet graži. Tik malonu butų, jei sudarytų chora.

Vietos gyventojai geriau mėgsta po teismus tasytis, negu šiaip jau apie šį tą pagalvoti ar laikraščius bei knygas pasakyti. Reikėtų tatau nepamiršti.

Jurbarkas.

Lapkričio 10 d. čia atėjo vėl 50 vokiečių kareivių ir pradėjo plėsti. Labiausiai ima gyvulius: avis, karves, arklius. Arklius emė net iš žmonių, suvažiuosiusių į turgų.

Šiauliai.

Šiauliuose elektros stotis vokiečių rekvizuota ir paskelbta Vokiečių valstybės nuosavybe. Elektros stoties vedėju paliekamas Dibičo korpuso leitenantas Krampe.

Saločiai, (Pakursėje).

Čionai 3.IX, atsibastė kolčakininkų gaujos, ir užėmė miestelį. Atsitraukdami kolčakininkai įkaitais du kunigu ir 6 civilius žmones. (Iš "Lietuvos Ūkininko ir "Darbo.")

Francija nori patraukti 500 vokiečių teisman.

Paryžius, gruod. 21 d. — Francija sakoma yra padarius surašą 500 vokiečių oficerių, tame skaičiuje viens ex-kaizerio sunus ir Bavarijos ex-kronprincas, kuriuos nori patraukti į tarptautinį teismą už nusidėjimus karės laike.

Anglija ir Belgija irgi nori po apie tiek kaltininkų nubauti, tad iš viso apie 1,500 vokiečių gal turės stoti pasaulio teisman.

APZVALGA

Amerikos lietuvių inteligentų pirmutinė pareiga.

Daug kartų teko girdėti ar tai iš pavienių asmenų, atsilankiusių Lietuvoje, ar tai per spaudą, jogei Lietuvoje labai truksta inteligentų. Amerikos lietuvių inteligentams buvo nuolatos nurodoma, kad jų šventą pareigą yra tuojuo grįžti Lietuvon, kur jie "begalo" bus naudingi. Lietuvos vyriausybė už teikimą valdininkų vietų svetimauciams ar tai atsižymėjusiems biurokratizmo šalininkams, visuomet buvo teisinama stoka lietuvių inteligentų. Amerikos lietuvių neturėjo tikresnių faktų ir turėjo tam tikėti. Bet pasirodo, kad dalykai Lietuvoje yra visai skirtingi negu nuolatos buvo čionais perstatoma. Inteligentu šiuom laiku netik netruksta, bet dargi randasi bedarbių inteligentų, ir kad valstybės įstaigose dirba svetimaučiai, ar "kramolus malšintojai," tai ne del trukumo lietuvių inteligentų, bet del kitų priežasčių. Taip Kaune leidžiamame laikraštyje "Darbe" A. Kelmūtis šiame klausime rašo:

"Aš manau, daugelis amerikiečių šiandien parvykę į Lietuvą truputį apsilvūt nes labai galimas daiktas, kad negreitai rastų sau atitinkamo darbo. Šiandien dar Lietuvos ekonominis ir visuomenis gyvenimas taip yra apnūdęs, sustingęs, ne išsiplėtojęs, kad jis todėl ne daug reikalauja inteligentinių jėgų. Ir mes šiandien Lietuvoje galime rasti bedarbių inteligentų arba tokių, kurie dirba ne savo darbą, t. y. iš bėdos, kad turėtų šiek tiek skatiko pragyvenimui.

Nors mūsų inteligentų yra labai maža, tačiau esančiai blogai sutvarkytam vidaus gyvenimui (suprantant ta plačiąja žodžio prasme) ir tas nedidelis inteligentų skaičius negauna atitinkamo darbo. Sakysime, mūsų mokytojų dauguma šiandien nedirba mokyklos darbą del to, kad už tą darbą jiems tesulu trupinius. Čia sodžiaus mokytojai šiais laikais galėtų būti vadai valstiečiams, kurie galėtų ir kalnus, kaip sako, nuverstį jei turėtų savo priešakyje gerus organizatorius.

Sodžiuje jaučiama didelė stoka inteligentų daugiausia del to, kad šiandien tiems inteligentams tenai nėra tokio darbo, kuris galėtų maitinti inteligentą ir jo šeimyną. Tai sakdamas aš turiu omenyje inteligentą proletarą, kuris jokių turtų neturi ir kuris neturi, taip pat sodžiuje daugiau ar mažiau turtingų giminių, pas kuriuos galėtų viešėti tuo pačiu laiku organizuoti ir šviesti sodžius. Taip buvo tik prieš karą. Karas gi pagimdė naujų inteligentų. Lietuvoj ir ypač Rusioj pabėgėlių šelpimo sistema padarė tai, kad ir beturčių tėvų vaikai gavo galimybės išeiti mokslus ir tapti intelligen-

tais. O juk prieš karą retai kas iš beturčių galėdavo baigti ir pradėdamąją mokyklą, tik pasiturintieji ir turtingesnieji žmonės galėdavo leisti savo vaikus į augštesnes mokyklas.

Ir tokių inteligentų proletarų dabar Lietuvoje yra daugiau, negu neproletarų. Jiems visiems darbo butų ligi kaklo, jei mūsų šalies piliečiams pasisektų gyvenimą taip sutvarkyti, kad galėtų aktingai dirbti švietimo, mokslo, kooperacijos, pramonės ir kitos įstaigos. Teisybė, tie patys inteligentai dabar stengiasi organizuoti mūsų visuomenę tiems kilniems kultūros darbams. Tačiau kiek jie kliūčių sutinka, dažnai net ir iš krašto administracijos pusės.

Naujos mūsų valstybės administracijos įstaigose augštesnes vietas dažnai turi tie žmonės, kurie buvo rusų biurokratizmo uolūs skiepiniojai. Jie tat rinkdamiesi sau pagalbininkus pirmiausia žiūri, kad atitiktų jų krypsniui. Štai kodel pas mus taip greitai įsisuko lizdas kai kuriose vietose tasai įkyrėjęs visiems biurokratizmas, kur sąžiningi ir darbingi inteligentai neišleidžiami. Štai kodel žymesnės ir dažniausia geriau atmokamos vietos duodama Kolčako arba Pilsudsko orientacijos žmonėms, o tikriems Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės idėjos nešėjams pavedama antraeilis darbas. Nenuostabu todėl, kad kartais tie mūsų inteligentai tampa kuriam laikui bedarbiais.

Šie nemalonūs reiškiniai kada išnyks, kai visą kraštą varkymą paims į savo rankas ne svetimųjų gaivalų orientacijos žmonės, bet plačiosios mūsų visuomenės norų reišķėjai, t. y., kada visų mūsų valdžia bus darbo žmonių rankose ir klausys plačios visuomenės balso."

Iš A. Kelmučio žodžių išduku, kad Amerikos inteligentų pirmesnė pareiga yra ne skubus grįžimas Lietuvon, bet dar čia esant rūpintis, kad Lietuva taptų tikra demokratine respublika, nes tuo obalsiu kariauja Lietuvos kareiviai ir tik demokratijos keliu gali įgyti nepriekingumą ir tikrą laisvę ir til tuom keliu ji pasieks augštesniausią kultūros laipsnį.

Nuo kovo mėn., 1919 m. apie 8,000 kareivių pabėgę iš Suv. Valstijų armijos. Armijos oficeriai nesupranta kame priežastis.

Suv. Valstijų ir anglų laivynai darbuosį apie metus laiko, kad surinkti arba sunaikinti minas padėtus šiaurės jūroje. Bet sakoma, bus jos dar toli graži reivos surinktos ir buk naujų didelis pavojus laivams plaukiantiems per šiaurės jūras.

Per praeitus šešis metus Meksike tapo užmušta 927 kitų šalių piliečių, (neskaitant amerikonių), daugiausia chinečių (net 417). Iš jų užmušta 209, anglų 38, italų 16, francūzų 14, japonų 10.

I Amerikos Visuomenę.

Išmušė valanda, kurioje Amerikoje gyvenanti lietuviai iš ramių žiurėtojų linki Lietuvos reikalų, turi virsti Lietuvos rėmėjais, karžygiais.

Išmušė valanda, kurioje Amerikos lietuviai gali ir turi padaryti Lietuvą laisva ir neprigulmėna, nes tas yra jų rankose.

Išmušė valanda, kurioje Amerikos lietuviai stoja istoriškai kvotiman savo pilietiško pribrendimo.

Atėjo valanda, kurioje Lietuvos žmonės liejanti kraują ant Lietuvos neprigulmybės aukuro, reikalauja darbo ir pasišventimo iš Amerikos lietuvių.

Atėjo laikas, kad Lietuvos valdžia negaudama iš niekur kitokios paramos, kreipiasi į Amerikos lietuvių reikalaujama paskolos.

Šiuomi paskelbiame, kad Amerikoje prasideda Lietuvos Laisvės Paskola.

Paskola yra užgirta Lietuvos laikinosios valdžios (Lietuvos Valstybės Tarybos, ministerių kabineto Lietuvos Prezidento).

Paskola gvarantuota visų Lietuvos Valstybės turtu.

Paskola yra užtraukiama ant 15 metų, sumoje 5 milijonų dolarių.

Paskola neš 5-tą nuosimintį, kuris bus išmokamas Amerikoje ar Lietuvoje kartą į metus.

Lietuviai ir veikėjai kolonijose privalo tuojuo zeikti sekancijai:—

- 1) Kaip tik šis paskelbinas pasieks kolonijas, tuojuo jose turi būti sušaukti visų lietuvių bendri masiniai susirinkimai. Geriausia, kad iniciatyvą šaukimo susirinkimų paimtų bendrai Tautos ir Neprigulmybės Fondų skyriai).

- 2) Tuose susirinkimuose turi būti suorganizuoti vietiniai Lietuvos paskolos komitetai arba Lietuvos pascolo stoties.

- 3) Tos Paskolos stoties susidaro iš atstovų vietinių organizacijų nežiurint kokios pakraipos tos organizacijos nei butų. Čia nėra ir negali būti srioviškumų ir visai nesvarbu kiek kurios sriovės stoties įeiti atstovų.

- 4) Stoties komitetas tuojuo padaro posėdį ir iš savo tarpo išrenka valdyba iš Pirmininko, Sekretoriaus ir Išdininko.

- 5) Kaip tik tokia stotis kolonijoje susidaro, jos sekretorius tuojuo praneša apie tai centran. Centras gi išsiunčia tokią stočiai visą instrukcijas ir visokias biankas, kurų stoties viršininkai prisilaikydami veikia.

- 6) Kiekviena kolonija sudaro po vieną Lietuvos pasculos stotį.

Tad darban, visi Amerikos lietuviai! Lai nelieka nei vienos, nors ir mažiausios kolonijos, kurioje nebūtų susidarusi Lietuvos Pasculos stotis. Dirbkime, taip kad vietoje paskelbtų 5 milijonų, kurių reikalauja Lietuva, mes amerikiečiai surinktume dešimtį milijonų dolarių.

Lietuvos Finansinės Misijos nariai:

J. Vileišis,
P. Žadeikis,
Kun. J. Žilius.
Visuomenės vardu Pildomas Tarybų Komitetas:—
M. J. Vinikas
J. Milius
V. Jankauskas
Kun. F. Kemėšis
P. Norkus
J. O. Širvydas
Kun. J. Kaulakis
A. Mastauskas
K. Česnulis
P. Purvis
V. K. Račauskas
P. Vilmontas
Kun. M. Petkus.
Susivienijimo Lietuvių Vardu:—
A. B. Strimaitis.
Susivienijimo L. R. K. Vardu:—

P. Molis.
Neprigulmybės Fondo Vardu:—

P. Jurgeliutė.
Tautos Fondo Vardu:—

K. Krušinskas.
Lietuvos Atstatymo Bendrovės Vardu:—

R. Karuža.
Lietuvių Prėkybos ir Pramonės B-vės Vardu:—

J. Romanas.
Susivienijimo Mechanikų Vardu:—

J. Kripaitis.
L.A.Pramonės B-vės Vardu:—

J. Vasiliauskas.
Lithuanian Relief Fondo Vardu:—

Kun. A. Miliukas.
Visuose reikaluose kreipkitės:—

Lithuanian Financial Mission, General Post Office, Box 252, New York, N. Y.

Waldorf-Astoria, New York. Gruodžio 4d., 1919m.

Tokia didelė stoka popieros tinkamos laikraščiams apsiireiškė Suv. Valstijose, kad ketinama perleisti įstatymą sumažinant laikraščių didumą. (Tas ypač palies anglų kalbos dienraščius.) Popieros kaina taip pakilo kad laikraščių savininkai tariasi pakelti ir laikraščių kainas. Vien praeitų metu laikraščių išleidimo kainos pakilo ant 100 nuoš.

34 ypatos numirė New Yorke per praeitus kelis mėnesis iš priežasties gėrimo medžio alkoholio.

Nežiurint visų vokiečių užsiginimų, sąjungiečiai sužinojo, kad Danzige dar vis laikoma keleta sąjungiečių belaisvių. 7 francuzai kareiviai tapo atrasti vienam militariame kalėjime, kurie nežinojo, kad karė pasibaižė. Jie buvo paliuosuoti.

Keleta žymių Amerikos profesorų tvirtina, kad kadaise, Ramusiam vandenyne buvo didelis kontinentas ir kad to vandenyno salos yra liekanos šio kontinento.

Iš 10,245 siaugių ("nursių") Suv. Valstijų armijoj užjūrė, 266 mirė laike karės, o 3 buvo sužeistos.

Lietuvis kareivis Algirdas Timinskas, Suvalkų rėdybos, Naumiesčio apskr. ir valsčiaus, kaimo Nardynės. Tarnauja dėdės Samo kariuomenėje, Fort Leavenworth, Kansas. Išbuvo metus Francijoje ir dalyvavo dideliuose mušiuose prieš vokiečius.

Paaiškinimas Apie L. L. Sargus.

"Garsas" 49 numeryje, pastabose, po antgalviu: "Vyrai, ką darote?" — nori įtikrinti savo skaitytojams, kad priežastys gimdančios betvarkę ir suirutes, paeina vien tik iš tautininkų pusės. Jis sako, kad tautininkai pagimdė kelis fondus, dvi Tarybi, du Raudonu Kryžiu, du centru L.L.Sargų ir t.p. Žemiau pamatysime, kad tas netiesa. Apie pirmutines organizacijas nematau reikalo aiškinti, kadangi visuomenė apie jas gerai žino. Bet kaslink pastarosios, t.y. L.L.Sargų organizacijos natau reikalingu, nes "Garsas" visai be galo ir pradžio, ir taip dar "nachaliskai," skaitytojams perstatę reikalą, pagaliaus, nekurie gali ir patikėti.

Aš pats priklausau prie L.L.S. nuo pat pradžio jų organizavimosi ir iki šiar laiku, todėl labai gerai žinau, kaip pradžioje buvo patyptas tas organizavimas ir kaip jis dabar yra. Nenodėčiau tikėti, kad "Garsas" to nežino, bet matoma, tas yra daroma delei atsiekimo visai kito tiksio. Tai bene vis tas, kad sudrumsti vandenėlyje, žinoma, daugiau ir žurėlių galima pasigauti. Delei aktyvumo skaitytojų, aš čia padarau mažą ištrauką kuri skamba šitai: "Beveilnetai atgal A.L.Taryba paskyrė žmones organizuoti tarnavusius Amerikos armijoje kareivius. Tiesa, te padarė ir Tautinė Taryba Tik laisvamanių paskirtieji žmonės to darbo, kuriam buvo skirti, nedirba. Vienas iš jų, rodos, buvo skirtas p Purvis. Bet jis nieko kareivių reikale nedirbo. O tarp rinktieji žmonės Dr J. Bielskis ir p. J. Milius su larė centralį ofisą, suorganizavo nemažą skaitlių kareivių, kurie pirmu pareikalavimu eina ginti tėvynės."

Dabar pažūrėsimė, kaip štikrųjų tas organizavimas buvo pradėtas. Aš čia sakau ištikrųjų, nes tą Tarybos gali paliudyti. Abi Tarybi, t.y., tautininkų ir klerikalų, tiesa, paskyrė žmones organizuoti tarnavusius Amerikoje kareivius. Tautinė Taryba tam darbu pa-

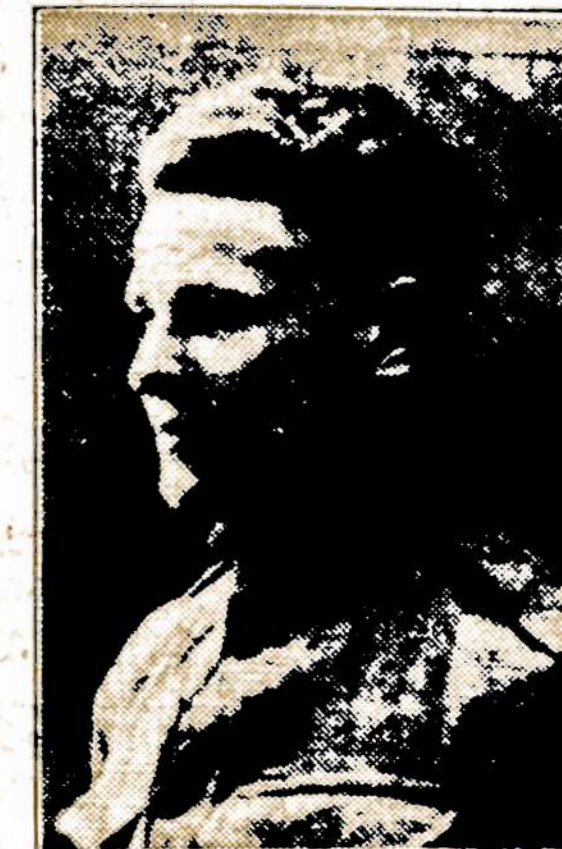
P-lė Vincanta Timinskaitė, sesuo Algirdo ir Kazimiero, gyvena Worcester, Mass. P-lė Timinskaitė yra atsižymėjusi kaip gabi lošeja.

skyrė lieutenantą Purvį, g katalikų Taryba—p. J. Karosą. Juodu abi Tarybi užgyrė ir pavedė organizavimo darbą. Jie pasikvietė daugiau oficerių ir gabesnių kareivių, sudarė Generalį Stabą, išsirinko valdybą iš sekancijų narių: Leitenantas Purvis, pirmininkas, Leitenantas Romanas, vice-pirmininkas, p.Karosas, izd-ninkas ir Sarž. Vaškas, raštininkas ir tuojuo pradėję darbą, kuris gana pasekmingai ejo.

Bet katalikų parinktiems žmonėms, šis darbas mažai turėjo. Kadangi P. Karosas pametęs pradėtąjį darbą išvažiavo biznio reikalais į Lietuvą. Netrukus tautai padarė p. Romanas su Vašku. Tokiu budu, katalikų nei vieno žmogaus neiko valdyboje, pasiliko tautienas tautininkų pusės pirmininkas leit. Purvis. Paaiškęs vienas pirmininkas negalėjo taip pasekmingai zeikti, nes viršminėtieji valybos nariai išvažiudami nepaliko knygu nei atskaitų, net ir nepranešė apie savo išvažiavimą. Lai "G." tą įsitėmija.

Tuomet tiktai katalikų Taryba išrinko p. Bielskį, "Garsas," kaip matome į štraukoje visiškai neužsinerė apie p. Karosą, bet stato p. Bielskį, kaip pirmutinį rinktą, prie to žmogų visai neturinti nei mažiausio supratimo apie kariuomenės organizavimą, tą parodys pradžia jo veikimo. Ir štai: p. Bielskis vietoje, kad pasitarti su pirmininku ir užimti vietą valdyboje išnykusių narių ir toliaus varyti darbą, susitvėrė savo centrą, apsisaukė per laikraščius save vyriausiam pasisavino L.L.S. pradėtąjį darbą ir manė tuomi pasirodyti labai išmintingu žmogumi, bet išėjo kaip tik priešinga. Visi pamatė, kad žmogus griebėsi ne už savo amato. Lai "Garsas" ir to nepamiršta, tas žmogus pradėjo ne organizavimo darbą, tik disorganizavimo. Na, kurgi čia teisybė? Kur krikščioniškas demokratiškumas? Teisybę rašytojas Krylovas, savo eilėse apie "Lydeką ir Katiną," pasakė: "Nieuomet darbas neišeis gerai, jeigu šiaučius pradeda pyragus kepti, o kepėjas batus siuti." Taip ir klerikalai daro, vietoje, kad padaryti, tai jie sugadina darbą.

Kada atvažiavo iš Lietuvos militarė misija, tai visi L.L.S. perėjo į rankas Generalo Juododžio, kuris dabar pradės tikrą kariuomenės organizavimą. Bet klerikalai matyt nenori pripažinti Lietuvos militarės misijos, kadangi kiekviename "Garsas" numeryje išėina, kokio tai Milius "prikazai," kad kuodaugiausiai rašytusi prie jo L.L.S., o svarbiausia, tai, kad užsimokėtų po \$1, kitaip negali but priimtas, kad ir kažin kaip norėtum. Tuo tarpu Generalas Juododlis neišleido ir neišleis įsacymo imti kokius nors motescius prisirašantiems. Aš patarčiau visiems, kurie norėtų eiti ginti savo Tėvybę Lietuvą ir skyriams, kurie nori buti po vadovystę Gen. Juododžio pirmininko militarės misijos ir įgaliotinio Lietuvos Valdžios, visais reikalais kreiptis prie jo per pirmininką L.L.S. leit. Purvį, 307 — 30 W. Street, New York, N. Y.; arba tiesiog prie Gen. Juododis, 307 — 15-th N.W. Street, Washington, D. C.

Lietuvis kareivis Kazimieras J. Timinskas, brolis Algirdo Timinsko. Tarnauja dėdės Samo kariuomenėje, Co. D., 27 Engineers. Jis dabar mokinasi Wentworth Institute, Boston, Mass.

(Paaiškinimo dėlei idėjom šį straipsnį. Bet jau regis šie nesupratimai ta Washingtona išaiškinti. Dabar visas organizavimo lalykas yra rankose Lietuvos Militarės Misijos. Red.)

Darbo Departmentas.
Darbo Statistikų Biuras praneša, kad naminiai rakanandai ir drabužiai pabrango 139% daugiau nuo 1913 m. iki spalio 1919 m. Valgis pakilo daugiau negu 80%, ir apsigyvendinimas 17.57 nuoš., o anglis ir šviesa siekia daugiau neg 45% sulyginus su 1913 m. Abelnas pakilimas šeimynos pragyvenimui, įimant viską siekia 82.1%. Šie skaitmens remiasi ant tirinėjimų, daromų tarp 12,000 šeimynų 92 apskrčiuose.

Komercijos Departmentas.
Iš Grimby, Anglijos, pranešama, kad žvejai ten uždirba \$30,000 į metus iš priežasties kainų kilimo.
Apie 80,000 italų emigrantų sugrįžo namon per Napolio prieklauką nuo 1 d. sausio, 1919 mete. Ir menama, kad per daugelį mėnesių dar vis grįžs apie 10,000 italų kas mėnuo. Jie parsiveža nemažai pinigų.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seseris:—

Po valiai užbaigėmę senus devynioliktus metus. Kada jūs gausite "Amerikos Lietuvį", vieniam, jau baigsis seni metai, kitiem bus jau pasibaigę. Musų šeimynėlė yra išsiskirsčius po įvairias šalis, vieni arti, kiti labai toli. Kad pasiekti kožną "Amerikos Lietuvos" skaitytoją, reikia labai toli keliauti į įvairias dalis pasaulės, pasiekti musų brolius toli Kanadoje, dar toliau Argentinoje, už tolimų jurų Britanų šalyje. "Amerikos Lietuvis" keliauja, kaip nors ir kokių nors būdu nueina į Petrogrado universitetą, Sovietų valstybę. "Amerikos Lietuvos" eina į tolimą Siberiją, į skaito lietuviai, tarnaujanti Suvienytų Valstijų laivyne, toli kur nors jurėse atranda savo draugus. Dabar jau turime labai linksmą susišėmimą su musų broliais Lietuvoje ir Prūsijoje. Suvienytose Valstijose gal hęra to miestelio, kur tik randasi lietuvių "Amerikos Lietuvos" kuone visur aplanko. Todel esant tokiai dideliai musų šeimynėlei, mes ne visi kartu ir čia po medžiu susirenkame. Jeigu visa musų šeimyna su eitume kartu po medžiu, tai būtų tiek daug, kad susikalbėti negalėtume, nes kraštutiniai negalėtų išgirsti. Vienok kuone per visą savaitę ir ilgiau, po medžiu, vis gėrokas burelis yra susijęsių.

Povaliai dabar jau visi baigiame senus metus, metus lukšties ir metus nerymasties, tai yra metai, per kuriuos prieš kožno žodžio, kožno sakinio ir kalbos buvo vis pamirėta Paryžius ir Paryžius, be paliovos. Paryžius rodos buvo koks raktas atrakinimui visko. Metas buvo neapsakomai nubodus, atnešė daugybes liudnų žinių iš Tėvynės Lietuvos. Kiek musų brolių jau mirė, kiek visokių negerumų jie datyrė, vis buvo pranešta šiais metais.

Tėvynė musų Lietuva šiais metais taipgi matomai drutoka sustiprėjo, susidrotino ir pradeda geriau stotis ant savo kojų. Neapsakomai istoriškas metas musų Tėvynės Lietuvos prisikėlime. Kas yra įdomiausia, tai persikeitimas žmonių proto: tie, kurie pirma jautėsi kuom nors geresni už lietuvių sermėgių, visi kalbėjo svetimom kal-

bom, dabar matomai kilo gadynė, kuri pašaukė ir sermėgių prie pilietystės gyvenimo, sakydama: "Prastuoli, tu kelkis, imkis už darbo, tavo širdis tyra, tu reikalingas žmonijoje, tau gana buti užpakalyje, užmirštam ir paniekintam. Ponai tavo tėvynei atnešė daug vargų, neukininkavo gerai, pilni žulikystės, pilni tuščios garbės, dideli melagiai, eikie ir stokie į darbą savo Tėvynės rekalus vesti, dabar tavo laikas atėjo."

Didelės permainos virto pas mus ir tarpe pačių Lietuvos gyventojų. Musų kalba ir musų gyvenimas buvo labai paniekinti ponų rusų ir ponų lenkų, vienoje šeimynoje lietuviškoje buvo dvasia ir rusų ir lenkų jau šaknis įleidus.

Besikeliant musų tėvynei iš užmiršties grabo, ateina laikas mums pasikalbėti kuom mes esame. Tu, broli, dirbai pas poną lenką, tarnavai jam, gal nuq jo ir pavardę pasiskolinai. Tu, antras broli, tarnavai gal rusui, būvai persimirkęs jo dvasia, dabinaisi jo kalba; šiandien turi apmastyti kuom toliau busi, ar vis ketini bernauti kitam, ar vis rėdyties jo papročiais ir jo kalba?

Daugelis musų brolių dar abejoja, ar vergauti ar buti pats sau ponu. Brolis broliui dabar nežino ką sakyti ir kaip į kurią šalį eiti. Vienas daiktas yra svarbus, kad mes su šiais besibalgiančiais metais nustatytume savo gyvenimo kelią ir dažinotume kur mums geriausiai eiti.

Nors mes nerastume nė lašelio meilės prie savo tėvynės, kurią galėjo išdiovinti mums ilgų metų Rusijos ir Lenkijos vergijos, nors musų širdis nejaustų musų senovės Lietuvos garbingos istorijos, tai nors tiek, nors tą didelį stulpą mes galime matyti ir apčiuopti, tai yra musų laisvė.

Juk mes nenorime vergauti toliau, nenorime turėti ant savo sprando nė pono lenko nė kudloto ruso. Jie mums jau tiek ikirėjo per šimtus metų, kad tik pamislūnus, galima gauti nervų ligą. Jie mus vadino chamais, pas juos tai pasibiaurėtinus žodis, su tuom žodžiu jie mėgino užmušti musų dvasią. Jiems lengva buvo užmušti musų dvasią, nes jie turėjo ne tik žodį už ginklą, bet

lazdą ant musų sprando.

Jeigu aš bučiau ponas ir daug "chamų" apie save turėčiau, tai mėgčiau juos tobulinti, kad iš jų išeitų koki amatininkai, mechanikai, geri ukėsai, bet musų ponai to nedarė, jie kaip blakės žmonių kraują gėrė, po Lietuvą uzurpavę geriausias žemes, o turtus vežė į Paryžių, į Monte Carlo ir ten praleisdavo, kartais sugrįždami ubagais, viską pralošę.

"Chamas," reiskia žmogų ultojų. Bet kas didesnis ultojus gali buti, ar tas, kuris turėdamas turtus ir galę, veda ultojišką gyvenimą, ar tas, kuris prispaustas tamsa nuo tamsos negali pasitobulinti ir pastoti mokytesniu? Žinoma kad turčius ponas yra tikru ultojunu, o visi jų pasekėjai yra apkvailę ultojai.

Dabar laikais musų kožnam Lietuvos gyventojui, ar jis būtų lenkiškai ar rusiškai kalbėjęs, atkreipti atyda ant savo šalies, ant savo Tėvynės Lietuvos. Mes esame lietuviai, musų Tėvynė yra Lietuva. Lenkų unija su Lietuva amžinai išnyko iš pačių lietuvių apsišvietimo. Mes turime į savo rankas paimti sutvarkymą musų šalies, niekas kitas mums negali geriau sutvarkyti kaip mes patys. Kalbėję visokias kalbas, dabar turime kalbėti lietuvišką, savo prigimtą kalbą, kuri už visas kalbas yra gražiausia ir galima tobulinti labai lengvai.

Dabar turime atkreipti visą savo atyda prie geros pilietystės ir parodyti musų priešams, kad mes, "chamai," mokame valdytis, mokame savo šalį mylėti, ir gaime savo šalį geriau vesti negu jie.

Taigi, prisirengime gerai apsisvalyti nuo svetimų prietarų, lai kiekvieno lietuviuo širdis atsiveria prie savo tikros motinos ir Tėvynės Lietuvos, tegul kiekvienas apsisvalo ir savo seną skrandelę pasirupina su senais metais palikti užmirštyje. Nežiurint ar mes turėjome savo parapijoje kada lenkiškus pamokslus, ar tarnavome dvare kokio pono, galutinai turime apsisvalyti nuo senų skrandų ir su visa širdžia atsikreipti prie savo motinos Lietuvos.

To linkiu visiems Jumis, broliai ir seseris, visiems jų su giminėms ir draugams, lai bujoja pas mus lietuvis-

tės dvasia, lai stiprinasi ir rėdosi į aukso rubus musų motina Lietuva!

DARBININKŲ ŽINIOS

Dailydės Chicagoje, kurie dirba nedėdieniais gauna \$2 ant valandos.

Neseniai atsibuvęs aktorių streikas New Yorke padarė teatrums nuostolių ant 2 milijonų dol.

Murininkai Christianioj, Norvegijoj, pastarais laikais uždirbo 20 nuoš. daugiau negu Kabineto ministariai.

Sakoma Valijos (Pietų Anglijoj) angliakasiai galėtų uždirbti \$5,000 ant metų jai nuolat turėtų darbo.

Kompanija tapo suorganizuota Maryland valstijoj, kad atlyginti darbdaviams už nuostolius laike streikų.

Nuo 1887 metų, pragyvenimo kainos Japonijoj pakilo 10 kartų, o mokestis už darbą vos 4 kartus.

Vaidžios darbininkai Belgijoj neseniai gavo teisę organizuoti unijas ir išeiti ant streiko.

30 didelių kompanijų Japonijoj neseniai suorganizavo, su valdžios pritarimu, "Draugiją dėl sutaikimo darbo ir kapitalo."

Nuo balandžio mėn., 1919 m. Sv. Valstijose uždėta taksos ant išdirbysčių, kur vaikai neturinti 16 metų dirba. Kaip pasekmė to, nepilnamečių vaikų darbininkų skaičius sumažėjo ant 40 nuoš.

Kad suteikti darbo bedarbiams, Vatikanas pabudavos milžinišką viešbutį Romoje, dėl atsilankusių piligrimų ar šiaip katalikų keliųvių.

Vengrijoj dabar tebeina teismas komunistų, kurie laike Bela Kuno viešpatavimo sakoma atliko 500 žudysčių. Keleta komunistų nuteista ant pakorimo.

Belgijoj tebeina angliakasių streikas, kuris grėsia pavojų visom tos šalies industrijom.

Skerdyklų darbininkai rytinėse valstijose, pralaimėjo streiką, kuri tęsėsi kelis mėnesius. Didžiausia pralaimėjimo priežastis, tai didelis skaičius streiklaužių.

Karės departamentas nori pakelti algas kariuomenėje. Anot departamento, doleris dabar vertas tik 37c. sulyginus su jo verte 10 metų atgal.

Keturiosdešimtis metų atgal, tulas angliakasy Valijoj (Anglijoj) pasiėmė sklįpėlį visuomenės žemės Dean miške. Dabar valdžia pranešė jam, buk jis yra savininkas apfė 2 milijonų tonų anglių, iš to žemės šmō-

to.

LIETUVIAI AMERIKOJ

STOUGHTON, MASS.

Stoughtone darbai eina labai gerai, o labiausia U.S. Rubber (guminių produktų) kompanijos dirbtuvėje, kur išdirba "leatheret" ir minkštus ploščius. Darbininkai susiorganizavo į uniją ir streikavo 2 mėnesius. Laimėję 25c. daugiau ant dolerio, sugrįžo darban. Dabar labai gražiai tvarkosi darbininkai; turi savo komitetus tvarkai daryti; be unijos neprimami darbininkai. Darbininkai uždirba pusėtinai; dirba 48 valandas savaitėje ir užveizda kompanijos elgiasi labai žmoniškai, ne kaip pirmiau. Patartina visur darbininkam organizuotis į unijas.

J. F. Zavė.

LOWELL, MASS.

Gruodžio 7 d. Lietuvos Šelpimo Komitetas buvo surengęs prakalbas. Kalbėjo Z. Jankauskas, iš Lawrence, Mass. Išaiškino praeitos karės nuotikius, kaip daug nuostolių padarė, bet sako visgi daug ir naudos atnešė, nes darbininkai susiprato. Kad ne karė, tai dar daug būtų turėję praslinkti laiko pirm negu tas būtų įvykęs. Dabar daug tautų paliuosuota. Ragino Lietuvą šelpiti. Pertraukoje buvo aukos renkamos. Ant galo kalbėjo apie mokslo naudingumą. Jei, sako, žmonija nerupinsis dėl ateities, tai nors dabar igis laisvę, bet ir vėl gali netekti. Taigi ragino tėvus, kad vaikus leistų mokslan. Taip gi ir kurie atvažiavę jauni iš Lietuvos, kad lankyty vakarines mokyklas ir skaityty laikraščius. Kaip girdėti nekuriė vaikinai prie kortų pralošia po 90 dolerių ant vakaro, bet už tai vaikinai mažai aukoja dėl Lietuvos. Tie, kurie skaito gerus laikraščius, tai ir aukoja, bet mažai čia prisikaito. Daugiau kaip 1,000 šeimynų, o per šį ofensyvą aukų surinkta per tris prakalbas ir per namus vos 200 dol. Ir tai dar nekuriė aukavo po \$25, \$15 ir \$10. Tas parodo, kad didžiuma visiškai nieko nedavė. Viens žydas duongepis aukavo \$25; tad duosnume jis pralenkė lietuvių biznierių.

Ant p. Jankausko prakalbų aukavo po 5 dol., A. Kasinskas, K. Sadlickas, St. Rusiavičius, G. Ablackinskas. Po 2 dol., B. Jankauskas ir A. Malinavičius. Po 1 dol., D. Laukšis, A. Dzedulionis, S. Saulinas, A. Kašeta ir A. Grigaitis. Viso su smulkiais surinkta \$32.88. Padengus išlaidas liko \$25.29.

Gaila, kad čionai randasi labai daug sulenkėjusių lietuvių, kuriem visai nerupi Lietuvos laisvė.

Lowellietis.

LAWRENCE, MASS.

Už kelių dienų bus "nauji" metai, tad "senų" metų vertėtų išduoti atskaitą. Bet kokia toji atskaita? Musų miestelyje yra visokių draugijų, kuopų. Bet ką jos veikia? Paveizdan, jau keli

metai, kaip įsteigta "Jaunų Lietuvažių Kliubas." Bet jų viso meto veikimas, tai surengti keletą balių, gegužynių—pasilinksinti. Praeitą rudenį čia susitvėrė toks pat ir vaikinų kliubas, su tokiu pat siekiu.

Skaitylingiausia nariais tai čia bene bus T.M.D. 7-ta kuopa. Toji, tai bent stengiasi veikti. Turi savo mokyklą ir 2 mokytoju; mokina du vakaru savaitėje; vieną vakarą skaitliavimo, o kitą lietuvių gramatikos. Mokinų yra tik 15. Kur gi tie šimtai musų vaikinų, kurie visai nepažysta savo kalbos gramatikos?

Turime dvi lietuvių parapijas—vieną Romos katalikų, kitą neprigulinčių prie Romos katalikų. Karts nuo karto, dar ir socialistai parsitraukia savo "Kunigą," p. Mockų. Bet Lietuvai yra mažai naudos iš visų trijų.

Nemunas.

MINERSVILLE, PA.

4 d. gruodžio, p. Račiūnas čia rodė krutamuosius paveikslius. Įėjimo kaina buvo gana augšta, o pavykslai nelabai kaip žmonėms patiko. Paveiksliai, kurie sakoma paeina iš Lietuvos, buvo baisiai nuobodūs—vien vargas, alkis, bėdos. Jau nusibodo žmonėm vien nelaimės matyti. Ar kasžin negalima būtų kas parodyt šviesesnį iš Lietuvos? Juk negalimas daiktas, kad ten vien ašarų pakalnė!

Minersvillės lietuviai smarkiai veikia—kožnas savo naudai. Užtad pas mus vilisiam lietuviu neblogiausias gyvenimas—nėr nė turtingi, nė biednų; kožnas turi įvalias ko jam veikia. Ar tai ne tikras rojus? O kas link rupinimosi dėl kokio platesnio veikimo, tai kam to reikia?!

Minersvillietis.

ANSONIA, CONN.

Sis miestas nėra didelis, turi tik apie 22,000 gyventojų. Bet darbų čia randasi nebologų ir abelnai imant, čia uždirbama daugiau negu kitur. Paprastas darbininkas gauna nemažiau 45c. ant val. Bedarbių čia nesiranda, bet gi nėra taip lengva darbą gauti pribuvus iš kitur.

Lietuvių čia randasi gan žymus skaičius. Turime lietuvių parapiją, yra keleta lietuvių vertelgų, taipgi kelios draugijos—draugijėlės. Bet jos nėra atsižymėję nė apšvietoje, nė dailoje. Jei gi nori ką nors surengti, tai paprastai kreipiasi kur kitur, kad atvažiuotų kas nors juos palinksinti ar nuraminti. Na, ansoniečiai,—labiausia, ansonietės, kada mes prieisime prie susipratimo? Kada pradėsime patįs ką veikti? Kąžin kodel musų merginos taip aptingę kaslink veikimo tautiškoje dirvoje ir kasžin kodel joms geriaus patinka svetimtautai nė lietuviai vaikinai?

Ansonietis, K.B.

BALTIMORE, MD.

Mokyklų Komisionierių Komisija rupinasi prigelti jums jusų pastangose išmokti Angliškios kalbos ir pastoti Suvienytų Valstijų pilieciais. Už mokinimą mokes ties nejmama. Busite paskirti kliaose su žmonėmis savo metų ir savo tautos, jeigu tas bus galima.

Sekančios mokyklos yra atidarytos nuo spalio iki balandžio mėnesių, nuo 7:30 iki 9:30 valandos, vakarais. 1 Fayette ir Green Sts., panedėlyje, utarninke ir seredoje.

30 Hollins ir Monroe Sts., panedėlyje, utarninke ir seredoje.

40 Aisquith ir Orleans Sts., panedėlyje, utarninke ir ketverge.

42 Broadway ir Bank Sts., panedėlyje, utarninke ir ketverge.

70 Warren ave. ir Williams St., panedėlyje, utarninke ir ketverge.

Plačiau sužinoti galite Internation Institute, 2 N. Broadway, kur surasite žmones kalbančius itališkai, išpaniškai, čekiškai, serbiškai, rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Mok. Kom. Pranešmas.

BALTIMORE, MD.

Pranešimas.

Vakarinė mokykla lietuvių kalboje, mokinties skaitymo ir rašymo, randasi 851 Hollins st., ant antro lubų. Mokinama parodoma ir ketvergo vakarais, pradžia nuo 8 val.

Visi kurie turi nemažiau kaip 14 metų amžiaus: kaip vyrai, taip ir merginos, drauge moteris, nepraleiskite geros progos, pramokti lietuviškai yra didelis dalykas. Kas žino kas su mumis atsitiks? Gal suvis mažas dalis mušiškių čia liks, o kiti visi atsiders Lietuvoje. Dabar laikas mokintis, dabar laikas rengtis į kelionę, ir ne vien su pinigais, bet ir su apšvietimu, kad neliktumėm užgėdintais nuo suvargusių musiškių Lietuvoje.

Atsakymas Baltimorės lietuviams, kurie dažnai klausinėja, ar bus mokinami vaikai lietuviškos rašybos.

Vakarinė mokykla mažiems vaikams irgi atsiderys. Bet tik tuomet, kuomet draugysčių delegatai apdirbs pleną sutvarkymo mokyklos. Mat, šiuose metuose vaikų vakarinė mokykla liko pavesta A.L.Tautinės Sandaros 5-tai kuopai tuomi rupinties, kad palaikyti vaikų vakarinę mokyklą. Tad Sandaros 5 kuopa, matydama vienai persunkų darbą, telkesi kitas draugijas ir kliubus pagelbon, kad tą mokyklą padarius draugijine mokykla, o ne privatiška, ir padėjus mokytoją toki, kokis bus pagal jų nuožiuros tinkamu vaikus mokinti.

Tame darbuojasi draugai: P. Jaras ir J. Kreivėnas.

A. Kurelaitis.

FRACKVILLE, PA.

Gruodžio 28 d. čia atsibus konferencija 1-mo apskričio S.L.A. Atsidadrys sesijos 10-tą valandą ryte. Kaip

girdėjom daugelis delegatų ruošiasi ant susivažiavimo, bus labai daug naujo apkalbama apie Lietuvą ir šios šalies kasdieninius reikalus. Butų malonu, kadir kurios kuopos nepriklausio prie apskričio, kad atsiųstų savo atstovus.

Org. A. J. Banišauskas.

MINERSVILLE, Pa.

Gruodžio 1 d. tapo pagauti 3 nauji banditai. Atgal mėnesis laiko čia susidarė šaika vaikėžėlių tarpe 14 ir 20 metų ir apsimaskavę burnas skepetaitėm ėmėsi prie užpuolimo žmonių. Ir šį jų randasi du sunus A. Bernatoni, viens J. Jurevičius, viens N. Navicko ir viens nežinomas. Visi penki banditai yra gerų katalikų sunus. Jų tėvai net priguli ir Nekalto Prasiđerimo Ražančių. Ir anot policijos, ištyrimą, tai P. Navickienė yra geriausia pildanti katalikų tikėjimą, ba apie blogus sunaus darbus pati pranešė policijai. Lapkr. 2d., tie banditai apsišarvojė įrankiais, užpuolė ant tulos saliumin-kės, manydami rasti 300 dolerių, bet užsiganėdino tik dektine. Taipgi tą pačią naktį apiplėšė vieną moterį saldinių krautuvėje ir P. Sutkevičių prieš tą naktį. Iš jų trys ant rytojaus tapo suareštuoti ir į miesto kalėjimą uždaryti, o kiti du pasi-ėmė pikius naktį, nupikavo kampa kalėjimo muro ir paleido savo draugus. Dar iš jų vienas yra nepagautas, S. Bernatonis.

Gaila, kad tokių nenaudė-randasi lietuvių tarpe.

Lašas.

NEWARK, N. J.

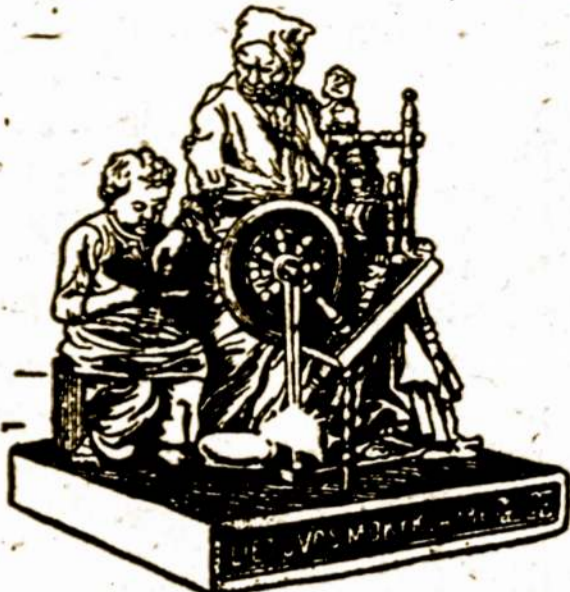
Del pardavinėjimo Lietu-vos Laisvės Bonų komitetas išrinktas. Per tarpininkystę Katalikų Centro buvo su-šauktas mass-mitingas, į ku-rį pribuvo, sukviesti visi newarkiečiai be skirtumo pa-žiūrų. Plačiai apkalbėjus reikala, nebuvo nei vieno priešingų, nors kartą visi pilnai tam sutarė. Visuome-nė išrinko tam darbui komiteta iš vienuolikos ypatų. Pirm. Lukšis, vice-pirm. S. Pranis ir V. Ambrozevičius, rašt. R. Sarapas, pag. D. Rupainis, izd. M. Akelis. Komiteto nariai: A. Ma-sandukas, A. Staknis, P. Jo-čis, K. Vaškas, M. Dvarec-kas. Tas komitetas turės veikti sulgy nurodymo Eg-zekutyvio Komiteto, Wash-ington, D. C., pardavinėjime Lietuvos Bonų. Dabar tik laukiam nuo augščiausio komiteto paliepimo.

R. Sarapas, raštininkas, 94 Warwick st., Newark, N. J.

Vardai 60,000 kanadiečių, kurie buvo užmušti pasauli-nėje karėje rasis ant sienų bažnyčios, kuri bus pabuda-vota priemiestyje Montreal, Kanadoj. Bažnyčia bus an-glikonų—episkopalų.

Razinkos labai pabrango ir jų yra nedateklūs pasta-ruojų laikui. Priežastis sa-koma, kad įvykus prohibici-jai, žmonės supirko daug vy-nuogių ir jau gatavų rozin-kų del naminių gėrymų da-rymo.

Apie Ivairius Daiktus

—Mama, pasakyk man, kodel kareiviai nenešioja šarvų dabar, taip kaip seno-vėje nešiodavo?

—Vaikeli, kada nebuvo parako ir nešaudė kulkoms, šarvai apgynė senovės ka-reivius nuo vilyčių, bet dab-ėr šarvai nesulaikytų kul-kos, tik apsunkintų kareivių padėjimą, nes kulka per šar-vus taip lengvai pereitų kaip akmuo per stiklą. Sen-ovėje žmonės karėse muš-davosi su vilyčiomis, su pi-kēm, kardais ir kirviais, nuo kurių šarvai nemažai apgindavo. Buvo visai sun-ku arba negalima užmušti gerai šarvuotą kryžioką. Jis nešiodavo plieno šal-mą ir plieno apsilvilkimą, kojos buvo apsuktos plienu. Prys-akys šalmo galima buvo pakelti, bet einant į mušį bu-davo nuleista, tada jau vi-sai apsaugotas. Paprasti kareiviai neturėjo pilnų šar-vų kaip kryžiokai, todėl dau-gelis jų budavo užmušta. Kryžiokai labiausiai bijojo, kad neduotu jam per galvą su karės kirviu, ir kad nepa-imitų į nelaisvę. Patį kry-žiokai nešiojo ploščių ant viršaus šarvų, kad parodyti jog jis yra turtingas ir gali savo gyvastį atsipirkti. Ka-da paraką pradėjo daryti ir šautuvus vartoti, tada pap-rasti ir turtingi kareiviai susilygino, nes kulka lygiai pavojinga. Tada ir šarvai išėjo iš mados. Su šarvais pražuvo ir dviračiai karės vežimai, kuriuos druti arkliai traukdavo ir kirsdavo žmonės. Į vietą jų atsirado kavalerija, kuri gali daug greičiau užpulti. Kaip vis-kas persimaino ant svieto taip ir karės budas.

—Mama, pasakyk man, kodel žmonės pildami kelią visada išpila vidurį augš-čiau negu kraštus?

—Vaikeli, jeigu vidurio neišpiltų augščiau, tai van-duo nuo kelio nenubėgtų į grabes ir kelias pasidarytų pilnas purvyno. Dabar, jei-gu kelias turi 72 pėdas plo-čio, vidurį jo išpilia šešis co-lius augščiau. Jeigu viduris kelio butų peraugštas, tai butų labai bloga važiuoti, vežimai vis perdaug ristųsi į vieną šoną, kožnas mėgy-tų važiuoti viduriu ir vidurį per greitai nudėvėtų. Seno-vės romėnai davė gerą pa-lyzdį kelius budavoti. Be-veik du tukstančių metų praėjo, kaip romėnai buvo dabartinėje Anglijoje, bet dar ir šiandien jų darbo ke-lius žmonės gali rasti ge-ram stovyje.

—Mama, pasakyk man, kas tai yra makadamizuotas kelias?

—Vaikeli, žodis makada-mizuotas paeina iš angliško

žodžio, Macadamised, o pas tarasis paeina nuo žmogaus pravardės Mc Adam. Žmo-gus su tokia pravarde gimė Škotijoje, rugsėjo mėnesyje 1756 metuose, Ay'r'e. Jau-nas budamas, atvažiavo į A-meriką. Čia jis praturėjo, vėliau sugrįžo į Škotiją ir atidėjo kuone visą savo aty-dą ant taisymo kelių. Jis paėmė nuo valdžios kort-raktą pristatyti maisto ka-rės laivams į priepilauką Falmouth. McAdam turėjo pristatyti blogais keliais ir tas nemažai jį papiktino. To-del ėmėsi savo lėšom buda-voti kelius. Po daugeliu mėginimų jis surado, kad geriausias kelias galima pa-daryti su sutrintais akmeni-mis, kurių vienas, kad svertų nedaugiau kaip 6 uncijas ir kad visi butų kiek galima vieno didumo, sumaišyti su pieskom ir cementu; dedant nestorą pluta, tokių akmenų pasidaro geriausias kelias. Vėliau valdžia pavedė jam apžiūrėjimą ir kitų vieške-lių. Po Angliją jis iške-liavo trisdėsimtį tukstančių mylių, apžiūrėdamas kelius; savo pinigų išleido apie dvi-dėsimts penkius tukstan-čius kelių prižiūrėjimui, iš-taisymui. Ant galo valdžia jam davė penkiošėdėsimts tukstančių ir padėkovonę už kelių taisymą iki galiau gelžkeliai neįėjo į madą. Jo vardu kuone visi Anglijos keliai pradėjo virsti į gerus kelius ir jo budo taisymą ke-lių praminė Macadamised — Makadamizuotų kelių. Jei-gu kartais tą žodį išgirsti, tai gali atminti, kad jis pa-eina nuo garsaus kelių taisy-tojų McAdam.

—Mama, pasakyk man, kam arklio pavadis yra į-temptas ir sprandas arklio išriestas, kada arklys pakin-kytas.

Vaikeli, nė vienas misli-jantis žmogus neriečia ar-klio sprandą tokiu būdu, kad padaryti arklį gražiai iš-rodanti, tą daro tikantai toki žmonės, kurie gyvulio visai neatjaučia ir neatboja ant gyvulio kankynių. Vienin-telis budas padaryti arklį gražiu ir riečiančiu savo sprandą, tai yra davimas jam gero maisto ir priežiū-ros. Bet kada gyvulis yra nuvargintas vešti sunkų ve-žimą, nusidėjimas yra jo sprandą su pavadžiu įriesti, nes kada jo sprandas įries-tas, jis negali taip sunkų ve-žimą vežti; nuolat dirba, kad pasiliuosuoti nuo įtem-pimo, labai nuvargsta, šyla ir putoja, todėl toks įrietis-mas yra nežmoniškas, geras netvarkys ir neapšviestas—puslaukinis, nes tokiu jį pa-laikys kožnas sumanus žmo-gus.

—Mama, pasakyk man, ar gyvulys supranta kada jam gerai darai, kada jį my-li?

—Vaikeli, čia yra dides-nis klausymas negu aš galiu tau atsakyti, niekas nežino ant kiek gyvuliai supranta jiem daromą geradarystę, nes niekas su gyvuliu negali

susikalbėti. Vieną daiktą mes žinome, tai yra, tą, kad gyvuliai žmogaus prijun-kinti prie namų jaučia skaus-mą ir turi didelę kantrybę perkęsti skausmus. Musų priderystė yra gyvulius ne-kankinti, bet užlaikyti juos kiek galima gerai, tas labai naudinga delei išauklėjimo pas mus pačius žmoniškų jausmų. Tie, kurie kankina gyvulius, įpranta ir mėgina kankyti savo artymą žmo-gų, kas yra labai nepagei-daujama žmogaus gyvenime.

—Mama, pasakyk man, kodel briežukas užgesa, ka-da mes jį pučiam.

—Vaikeli, kad degtų briežukas, jam reikia tam tikro karščio, kuris prad-ėda deginti gazą, oxiogeno ir medegos, pakol tas karštis yra, briežukas dega, galima jį greičiau deginti pučiant jį povaliai ir atpučiant jam daugiau oxiogeno. Bet kada labai puti ir nuputi nuo briežiuko karštį tada brie-žiukas netenka karščio ir pradeda gesti.

Nemuno Sunus.

Kovoje Del Tėvynės

Nukautieji karininkai:
Sidaravičius Juozas — Liepalotų kaimo, Šakių apskričio. Plisko Jurgis. Grubliauskas (lenkų susaudy-tas). Sinickas Antanas.

Kareiviai:

Savukas Antanas—Puns-ko m., Mariampolės apskr., Kuzmickas Antanas — Pa-teklių kaimo, Veiverių val., Mariampolės apskričio. Pe-trikas Matas—Baublių kai-mo, Ukmergės val., ir apskr. Pacevičius Pranas—Rukš-nių k., Slaviškų val., Šakių apskr., Račkauskas Kazys—Aleksandravos val., Tra-kių apskr. Davoliš Stasys—Vagilkos k., Šasuolių val., Širvintų apskr. Švedas Jur-gis—Navininkų k., Suvalkų apskr. Kaušinis Petras. No-vickas Vincas—Pabulnių k., Simno val., Mariampolės apskr. Stelmokevičius Si-mas—Judeiškių k., Nemo-junų val., Alytaus apskr. Klimauskas Antanas—De-gučių kaimo ir val., Ežerė-nių apskr. Aleknavičius Mi-kalojus—Breslavo Lauko K. Bugirnių v., Dišnos aps., Jokubaitis Juozas—Pušiniš-kių k., Radviliškio val., Šiau-lių apskr. (nukautas per ne-atsargumą). Kregždys Juo-zas—Veiverių k. ir val., Ma-riampolės apskr. Katauskas Dominiškas—Kaltinėnų val., Tauragės apskr. Paulukevi-čius Jonas—Garlevoš baž-nytkaimio ir val., Kauno ap-skr. Adomėnas Juozas—Zemutiniai Šancai, Kaunas. Kovaliauskas Vincas—Kur-kučių k., Garlevoš val., Ma-riampolės apskr. Skinulis Konstantas — Šėtos valsč., Kedainių apskr. Kalina Pra-nas—Graisų k., Josvainių v., Kedainių apskr. Dovainis Petras—Beiliumų k., Antu-zavos val., Ežerėnų apskr. Karnipavičius Juozas — Ši-kių k., Kybartų val., Vil-kaviškio apskr. Slizys Juo-zas—Dovidiškių k., Lukšų val., Šakių apskr. Katinas Aleksandras — Ukmergės miesto. Malinauskas Kostas—Kodiškių k., Darsuniškio val., Kaišėdorių apskr. Dau-

—Mama, pasakyk man, kaip voras padarė voratink-lį?

—Vaikeli, voras yra tik-ras mekankas delei voratinklių užtiesimo, niekas taip greitai voratinklio ne-sutaisys kaip voras. Jis pa-leidžia keletą siulų šilko, ku-rį jeigu ne pats voras pri-sdrutina prie šakos, tai vėjas nupučia, ir prilipina, tada voras daro rato metmenis šiaip ir taip, jis padaro apie dešimtį metmenų, visur pri-daujama žmogaus gyvenime.

—Mama, pasakyk man, kodel briežukas užgesa, ka-da mes jį pučiam.

—Vaikeli, kad degtų briežukas, jam reikia tam tikro karščio, kuris prad-ėda deginti gazą, oxiogeno ir medegos, pakol tas karštis yra, briežukas dega, galima jį greičiau deginti pučiant jį povaliai ir atpučiant jam daugiau oxiogeno. Bet kada labai puti ir nuputi nuo briežiuko karštį tada brie-žiukas netenka karščio ir pradeda gesti.

markas Tadas (užmuštas suėmus spekuliantus). Voi-ciechovskis Mykolas. Ro-manovas Jonas. Rinkevičius Jonas.

Mirė nuo žaidų.

Gudaitis Andrius—Nau-jamiesčio k. ir val., Taura-gės apskr. Barčius Jonas — Butkaičių k., Šimkaičių val., Raseinių apskr. Adomaitis Jonas—Plegų k., Lukšų v., Šakių apskr. Rithbergeris Ju-lius—Bluviškių k., Griška-budžio val., Šakių apskričio. Gudiškis Vincas — Rudžių k., Plokščių val., Šakių aps.

Mirė karininkai:

Generolas Slabaševičius Vladislovas—Butkaičių dv., Raseinių apskr. Sulcas Pri-cikas—(lakunas, užsimušė Kaune, nukritus su orlai-viu)—iš Prusų Lietuvos. Fugalevičius Konstantina—(lakunas) Kalatavo dvaro Kauno apskričio.

Sužeisti karininkai:

Klemas Andrius—Plioriš-kių k.,—Slaviškų val., Šakių apskričio. Ramanauskas Petras—Bielevičių k., Vei-verių val., Mariampolės ap-skr. Kareiviai:

Morkunas Juozas—Ute-nos m. Kavoldis Jonas—Ta-laškių k., Užpalių val., Ute-nos apskr. Pasaulis Stasys—Sirutėnų k., Utenos val. ir apskr. Audenis Adolfas—Leivikių k., Leliunų val., U-tenos apskr. Tijundis Pe-tras—Rainių k., Šalakių val., Ežerėnų apskr. Sinkevičius Liudas—Bekinčių k., Užpa-lių val., Utenos apskr. Saka-lauskas Feliksas—Knizlaus-ko k., Pabaisko val., Ukmer-gės apskr. Noreika Jonas—Pakalnės kaimo, Deltuvos v. Ukmergės apskr. Mustei-kis Antanas — Pilkėnų k., Tauragnų val., Utenos apsk. Belinis Jonas — Tverečiaus k. ir val., Švenčionių apskr. Baukis Juozas — Užpalių m. ir val., Utenos apskričio. Baubinas Petras—Štašku-niškių k., Rimšės val., Eže-rėnų apskr. Merkis Juozas

—Puodžių k., Užpalių val., Utenos apskr. Pruža Juozas —Gričionių k., Drisvetos v., Ežerėnų apskr. Ališauskas Andrius—Zimnakinicos k., Kalvarijos val., Mariampo-lės apskričio. Belkevičius Antanas—Pagrudų k., Ma-riampolės apskr. Visockas Pranas — Margaravos k., Bumbaninos val., Alytaus apskr. Pasferis Jonas — Panemunikų k. Bumbaninos val., Alytaus apskr. Mi-ka-lauskas Jonas — Brastos k., Antanavos val., Mariampo-lės apskr. Pavalkis Vincas —Leoniškių k., Kriukių val., Šakių apskr. Sčesnulevi-čius Juozas—Žurų k., Mer-kinės val., Alytaus apskr. Aukštuolis Jonas — Dargu-čių k., Valkininkų val., Aly-taus apskr. Adomavičius Jonas — Bakiškių k., Rum-šiškės val., Kauno apskričio. Pyplys Antanas—Kebliškių k., Pakuonio val., Kauno ap-skr. Banevičius Mykolas —Varkalių k., Žiezniarių v., Kaišėdorių apskr. Jakštys Juozas — Penkių k., Alvi-to val., Vilkaviškio apskri-čio. Sadauskas Pranas — Milžinų k., Rumšiškų val., Kauno apskričio. Petraus-ka Antanas—iš Raudon-dvario, Kauno apskr. Jonai-tis Antanas—Šv. Braščių k., Surviliškių val., Kedainių apskr. Vitkevičius Stasys Gadunavo val., Telšių apskr. Micelis Pranas — Vaiškuo-nių k., Šėtos val., Kedainių apskr. Valkauskas Pranas —Kuminių k., Josvainių v., Kedainių apskr. Aišrotas Jonas — Maskvenkos dvaro, Panemunės val., Mariampo-lės apskr. Tomkus Vincas—Kaišėdorių miesto. Blažys Juozas—Šašėnų k., Baisoga-lo val., Kedainių val. ir ap-skr. Račius Aleksandras —Lančiūnavos k., Kedainių v. ir ap. Misiunas Izidurius —Paneries k., Rumšiškės val., Kauno apskr. Labun-ka Pranas — Uogintų k., Rumšiškės val., Kauno ap-skr. Tamaravičius Arse-nijus—Vilniaus miesto. Ra-moška Pranas — Povžilių k., Kanevos val., Alytaus apskr. Losaitis Vincas — Rotulių k., Jurbarko valsč., Raseinių apskr. Jakštys Jo-nas—Joosvėznos k., Kane-voš val., Alytaus apskr. Sar-noris Antanas — Sidlavos miesto, Raseinių apskričio. Karunkevičius Jurgis—Pa-lionių k., Veisijų val., Seinų apskr. Tamulionis Julius —Vemkiškių k., Auraslavos v., Alytaus apskr. Krušnaus-ka Antanas—Labavos k., Jezno val., Alytaus apskr. Juodvalkis Jurgis—Trin-kušnių k., Titliškių valsč., Ežerėnų apskr. Širvaitis Bernardas — Tarpučių k., Aleksandravo val., Mariam-polės apskr. Stikliunas A-domas—Kalvarijos miesto, Mariampolės apskr. Sonda Jonas — Punsko mieste-lio, Mariampolės apskr. Bi-riukas Povilas—Šlepečių k., Titliškių val., Ežerėnų ap-skr. Kvietkauskas Simas Ukmergės apskričio. Burba Juozas—Žuvilių k., Simno vals., Mariampolės apskr. Pi-kaš Andrius — Gudelių k., Balbieriškio val., Mari-ampolės apskr. Dzervus Pe-tras—Aušiškių k., Nemaju-niškių k., Rimšės val., Eže-rėnų apskr. Merkis Juozas

lių k., Anykščių val., Ukmer-gės apskr. Tamulynas An-tanas—Gudelių k., Balbie-riškių val., Mariampolės ap-skr. Zekas Juozas — Vankiškių k., Miroslavos v., Alytaus apskr. Česionis An-tanas—Punsko miestelio, Mariampolės apskr. Matu-lionis Antanas—Duseinin-kių k., Udrijos val., Alytaus apskr. Rameikis Pranas Pralamčės k., Simno valsč., Mariampolės apskr.

Sužeisti kareiviai:

Bučionis Juozas—Valki-ninkų k., Leipunų val., Sei-nų apskr. Daujotis Juozas —Utenos k., Leipunų valsč., Seinų apskr. Laukis Juozas —Švenčionių k., Leipunų v., Seinų apskr. Salikis Jonas —Balsupių k., Šunskų vals., Mariampolės apskr. Kume-lėnas Aleksas —Meldževičių k., Švenčionių val., ir apskr. Kalvinskas Jonas — Oktos k., Seirijų val., Alytaus ap-skr. Morkunas Benedik-tas—Rundžių k., Zemaikie-mio val., Ukmergės apskr. Kulbokas Jonas. Grigonis Bronius. Kalvinskas Jonas. Raslauskas Juozas. Šiugož-dinis Povilas — Vazatkie-mio k., Ašmenės val., Mari-ampolės apskr. Stribulskas Jonas—Žagariškių k., Puns-ko val., Mariampolės apskr. Lazdauskas Jurgis—Sasna-vos k., Šunskų val., Mariam-poies apskr. Janickas Pra-nas—Augininkų k., Simno val., Kalvarijos apskr. Ze-lenka Juozas — Pamotėnų, Pakuonio vals., Mariampo-lės apskr. Janulevičius Pe-tras—Varėnų m. ir val., A-lytaus apskr. Degutis Niko-demas. Vizbara Juozas. Barkevičius Jonas. Sargė Simas—iš Malėtų. Raslau-skas Juozas—Dvilykių k. Ba-tutis Petras—Vainatrakių k. Rakauskas Antanas—Dobilės k. Leipus Antanas. —Lepečių k., Titliškių val., Ežerėnų apskričio. Vitkauskas Alfonsa—Degučių val., Ežerėnų apskr. Valinkevi-čius Jonas — Bobrų k., Šven-tarečio valsč., Seinų apskr. Giedraitis Jonas—Kauno miesto. Kursas Mikas—Rum-šiškės miesto, Kauno apskr. Žavadskis Mikas—Baisoga-los val., Kedainių apskričio. Salvaitis Jonas—Veridoku k., Girkalnio val., Raseinių apskr. Tulauskas Juozas—Padriačių k., Veiverių val., Mariampolės apskr. Krušins-kaš Jonas—Girinikų k-mo, Veiverių vals., Mariampolės apskr. Bebrauskas Pranas —Papartynų k., Šakių val., ir apskritis. Byla Kazys—Malaikonų k., Josvainių v., Kedainių apskr. Maknaus-kaš Juozas — Virbalio k-mo, Bartininkų val., Vilkaviškio apskr. Ramanauskas Fe-liksas—Jadovce k., Kamajų val., Švenčionių apskr. (pa-siliko nerikiuotėje prie gur-guolių). Kiškionis Pranas — Panemunės miestelio (pa-siliko rikiuotėje). Puras Petras—Rumšiškės miesto, Kauno apskritis. Grabaus kas Petras — Kazliškių k., Mariampolės apskr. Petraus kas Motiejus—Panemunės miesto, Kauno apskr. Ber-kaš Jonas—Ulalių k., Šveda-sų v., Rokiškio apskr. Bal-takis Vincas — Antuzavos k. ir v., Ežerėnų apskričio. Jankauskas Pranas—Silų k.

Dėdė Samas, Sveikatos Patarėjas.

Šioje "Amerikos Lietu- vjo" vietoje spausdinami pranešimai Suvienujų Vals- tijų Sveikatos Biuro Vedėjo, Surgeon General Rupert Blue.

Dėdė Samas Sveikatos Patarėjas atsakys šioje vie- toje arba laišku, klausimus, turinčius visuomenišką svar- bą ir paliejančius higieną, sanitariją ir kaip apsisau- goti nuo ligų. Jis negalės atsakyti ant tikrai ypatingų klausimų ir duoti receptų. Adresuok: Health Advisor, Lithuanian Bureau, 124 East 28-th Str., New York City.

Rašant pažymėk kokį laikraštį skaitai taip, kad mes žinotume, į kurį laik- raštį siūsti atsakymą su pa- aiškžimu.

SVEIKATA IR VENTI- LIACIJA.

Kad gyventi mažai venti- liuojamuose kambariuose yra nesveika, visų gerai su- prantama, ypatingai čia Amerikoje. Iš kitos pusės higienistai tik dabar tepra- deda suprasti delko bloga ventilacija yra nesveika.

Nuo senovės mokslininkai ir šiaip jau žmonės ma- nydavo, kad kambariuose blogas oras, buvo delto, kad jame radosi daug išsuočių dalykų. Toksai manymas buvo patvirtintas, kada tu- las tyrinėtojas pranešė, at- radęs taip vadinamuosius "burio nuodus," ir kad kiti tyrinėtojai prirodė, kad blogas pasekmės yra ne del pa- sidauginimo karbon-dioxido ore.

Dabar yra gana gerai nu- statyta, kad išsuočiame ore nėra nuodingų, organišku dalykų, kurie galėtų suteik-

ti sveikatai blogas pasek- mes. Be to, peržiūrėjus pas- kutinių metų tyrinėjimus, pasirodė, kad ventilacijos sąlygos, paeina labiausiai iš kontroliavimo drėgnumo, šilumos ir judėjimo apsu- pančio oro. Kuomet drėg- numas ir šiluma pakyla nors ir nedaug, ir jei oras pasi- lieka nejudinamas, sumažė- ja jo fiziologinis veiklumas del sumažinimo progos iš- eiti šilumai iš kuno.

Taigi svarbiausios upaty- bės geros ventilacijos yra, oro judėjimas, jo šiluma ir tinkamas laipsnis drėgnumo ir šviežumo. Yra įsigyvenus neprotinga baimė judančio- jo oro. "Malonus vėjelis," sako atsižymėjęs higienis- tas, "yra vienas geriausių tam, kuris ieško sveikatos. Didelis oro traukimas (draught) einantis tiesiai ant kurios nors neuždengtos kuno dalies ir per ilgą laiką tą dalį nušaldydamas yra ne pageidaujamas, bet mažas oro traukimas yra labai sveika."

Daugumas iš mus laiko savo namus ir kambarius perkarštus. Šiluma neturi būti didesnė kai 70. F., o gal būtų geriau, jei ji būtų mažesnė. Šioje šalyje taip plačiai vartojant karštojo oro ir garo šildymo syste- mas, oras mūsų namuose ir ofisuose žiemą yra dažnai persausas. Tai yra didelis trukumas ir reikia prie to neprileisti.

Po viso kas jau yra sa- kyta ir padaryta, faktas pa- silieka, kad gausus šviežaus oro leidimas per atdarus lan- gus, yra vienas iš lengviau- sių ir pasekmingiausių prie- monių užtikrinti gerą venti- liaciją.

Atidaryk langus!

nieko daryti, kaip tik val- gyti, gerti, miegoti, šokti, ir žaisti, jis tampa grafu.

Dabar jūs žinot kas do- šalis yra Kvailių Rojus; ir jei jūs norėsit tenais eiti, jus turėsite pravalgyti sau kelią per griukų košės sieną, pirm negu ten dasigausit.

Uodukas.

MUSŲ VARGAI.

Zūikis bailumo,
Mus neįsmokino;
Tai katės maiše,
Nelabai kas bijo.

Bet tasai vargas,
Visokios kankynės,
Privertė kožną,
Netekti kantrybės.

Jeigu parsiukas,
Kasdien rėkia, kvykia,
"Aš nelaimingas,"
Plonu balsu čypia,

"Turiu motiną
"Tiktai vienu-vieną
"Ir dar ta pati
"Tikra kiaulė yra!"

Tai ką jau kalbėt,
Apie mūsų vargą,
Kuris užsėdęs,
Tiek seną tiek jauną?

Kuomet gyvavo,
Dar alus, degtinė,
Vargė, nelaimėj,
Stiklas nuramino.

Bet išsikrausčius
Į pasaulę kitą,
Kasgi mums dabar,
Daryti beliko?

Devynias dienas,
Vėžys vos iškenčia,
Vėliau negėręs,
Tuoj kojas užverčia.

O mes negėrę,
Net mėnesiai keli,
Ir tai dar esam,
Štyvi taipgi sveiki,

Nors jau kantrybės,
Daugelis neteko,
Delto gi svieto
Pabaiga bus, sako.

Bet jei dar gausim
Ant Kalėdų šitų,
Nors po keletą,
Išsigerti stiklų,

Tai šventę didžią,
Iškilingai švesim,
Ir sudną dieną,
Ant toliau nutėsim.
Pilypas.

Pašto departamentas.

Postmaster General Bur- leson savo metiniame rapor- te už metus, kurie baigias 30 d. birželio 1919 m., sutei- kia žinių apie savo darbus pašto reikalais.

Ieigu per metus, įimant visas pašto veikimo šakas ir karės taksus, kuriais laišku siuntinėjimas buvo pabrang-intas buvo \$436,339,126.

Karės reikalams pabrang- inus laišku siuntinėjimą laike to periodo surinkta a- pie \$115,892,000. Tie pini- gai buvo pavadami Suvie- nųjų Valstijų Piniognui kas mėnuo, sutinkant su kong- resno nutarimu. Spėjama, jog nuo lapkričio 2 d. 1917. iki birželio 30 d. 1918 m. su- rinkta apie \$44,500,000, o laike periodo nuo liepos 1d. 1919 m. iki birželio 30 d. 1919 m. \$71,392,000.

Paprastosios pašto įeigos per praėjusius metus, be padidinimo paštos ženklelių kainos, siekia \$364,847,126-20. Palyginimo reikalams toji suma suteikia normalę krasos darbų iplauką ir pa- rodo, kad ji buvo didesnė \$20,371,163.96, arba 5.91%.

Peržiūrėti išleidimai tais metais buvo \$362,497,635.69, t. y. \$37,663,907.22, arba 11-59% daugiau, neg praėjus-iais metais.

Taigi patikrintos įeigos viršija patikrintasias išlai- das \$2,349,490.51. Atėmus pragaištis pašto turty-dėl ugnies, vagysčių ir kitų prie- žasčių, kas siekia \$6,638.55, iš viso per metus buvo gry- no perviršiaus \$2,342,851.96.

Laivų bordas.

Bordas praneša, kad jau sudarytas plenas ir jis bus greitai įteiktas Kongresui, kad padirbtų 1,000,000 tonų įtalpos laivyną, skyrium nuo to, kuris laikomas apsi- ginimui nuo karės.

Cukrus.

New York Times prane- ša, kad pramonėje kelių ypa- tų, kurios turi sąryšius su tarptautišku cukraus padė- jimu, Suvienuytos Valstijos ateinantį rudenį sutiks didė- lį cukraus trukumą, kuris bus arbesnis neg kad koks yra buvęs, ir kad reiks mo- kėti nuo 16 iki 17 centų sva-

ru. Sakoma, kad stengian- tįs atrasti naują šaltinį, iš- kur cukrus būtų galima gau- ti Suvienuytose Valstijose, sužinota, kad pagelba gali ateiti iš Vokietijos.

Bavarija, Vokietijoje, keti- na turėti 400,000 piliečių-ka- reivių, tai yra, milicijos, vie- ton reguliarijos armijos

Pajieškojimai.

Pajieškau Eustako Kašetos, kuris pirmiaus gyveno Worces- ter, Mass. Meldžiu jo paties, arba kas žono, atsišaukti, F. Grigalauski, Box 24, Bridge Station, (50-52) Niagara Falls, N. Y.

Pajieškau švogerio Prano Jo- manto. Girdėjau gyvena apie Bostoną. Meldžiu atsišaukti ar- ba kas žino pranešti. Pranas Danilevičia, 3436 Meveer Street, (50-52) Philadelphia, Pa.

Pajieškau giminių, brolių, Kazimiero ir Antano ir pačios Magdalenos Šaulių, iš Kauno rė- dybos, Panevėžio apskrčio, Pu- šalotų miestelio. Meldžiu rašy- ti man laiškus. J. Šaulis, 254 N. 10 street, Philadelphia, Pa. U.S.A.

Pajieškau savo tėvo Simono Pranaičio ir brolių, Simono ir Klemenso, paeina iš kaimo Bu- nikėlių, Kidulių valsčiaus, Šakių apskrčio, Lietuvoje. Labai mel- džiu rašyti laiškus po šiuom ad- resu: Juozapas Pranaitis, 15 Mill- bury st., Worcester, Mass. U.S.A.

Pajieškau savo krikšto duk- tės, Petronės, Krikštolaičiukės, iš Sintautų kaimo, Šakių apskr- čio. Meldžiu pranešti apie ma- no motiną Oną Krikštolaiteinę ir brolių Pranciškų. Vincas Krikštolaitis, 11 Mill- bury st., Worcester, Mass., U.S.A.

Pajieškau savo krikšto duk- tės, Petronės, Krikštolaičiukės, iš Sintautų kaimo, Šakių apskr- čio. Meldžiu pranešti apie ma- no motiną Oną Krikštolaiteinę ir brolių Pranciškų. Vincas Krikštolaitis, 11 Mill- bury st., Worcester, Mass., U.S.A.

Pajieškau savo tėvo Povilo ir Petronėlės Glazauskų, taipgi seserų, Alenos ir Pranciškos, Didlaukių kaimo, Kražių vals- čiaus, Raseinių apskrčio, Kauno rėdybos, Lietuvoje. Meldžiu rašyti. Antanas Glazauskas, 15 Mill- bury st., Worcester, Mass. U.S.A.

Pajieškau savo brolio Sima- no Pauliaus, Antinų-Kumecų kaimo, Alvyto gmino, Vilkaviš- kio pavieto, Suvalkų rėdybos. Charles Paulus, Box 122, E. Setauket, L.I.N.Y. U.S.A.

Pajieškau savo tėvų, brolio Antano ir seserų, Onos, Jievos ir Veronikos Slavinskų, iš Už- upių kaimo, Aleksandravos val., Alytaus pašto, Trakų apskrčio, Vilniaus rėdybos. J. Slavinskas, R.F.D., Warehouspoint, Ct. U.S.A.

Aš Vincas žemaitis iš Lie- tuvos pajieškau savo brolio An- tano žemaičio po Ameriką. Ma- no adresas: Vincas Žemaitis, Kardokų kaimas, Višakio Ruda valsčius, Mariampolės apskrčio, LITHUANIA.

Pajieškau Prano Merklio, iš Kelmės miestelio, Raseinių ap- skričio, Kauno rėdybos; Stani- slavo Bilako iš Raukšiučių kai- mo, Kelmės pašto, Raseinių ap- skričio, Kauno rėdybos; ir J. Peniko iš Maldimos parapijos, Kelmės pašto, Raseinių apskr- čio. Meldžiu rašyti laiškus. J. Penikas, 22 Diamond st., Union City, Conn. U.S.A.

Pajieškau savo pačios Ale- nos Petuškiene; sunų, Kazimie- ro ir Antano, ir duktės Zofijos. Paeina iš Pigaišių kaimo, Mus- nikų valsč., Vilniaus apskrčio ir rėdybos, Lietuva. Jus. Petuška, 244 R.R. ave., Bridgeport, Conn. U.S.A.

Pajieškau savo tėvų Povilo ir Petronėlės Glazauskų, taipgi seserų, Alenos ir Pranciškos, Didlaukių kaimo, Kražių vals- čiaus, Raseinių apskrčio, Kauno rėdybos, Lietuvoje. Meldžiu rašyti. Antanas Glazauskas, 15 Mill- bury st., Worcester, Mass. U.S.A.

Pajieškau savo brolio Sima- no Pauliaus, Antinų-Kumecų kaimo, Alvyto gmino, Vilkaviš- kio pavieto, Suvalkų rėdybos. Charles Paulus, Box 122, E. Setauket, L.I.N.Y. U.S.A.

Pajieškau savo tėvų, brolio Antano ir seserų, Onos, Jievos ir Veronikos Slavinskų, iš Už- upių kaimo, Aleksandravos val., Alytaus pašto, Trakų apskrčio, Vilniaus rėdybos. J. Slavinskas, R.F.D., Warehouspoint, Ct. U.S.A.

Aš Vincas žemaitis iš Lie- tuvos pajieškau savo brolio An- tano žemaičio po Ameriką. Ma- no adresas: Vincas Žemaitis, Kardokų kaimas, Višakio Ruda valsčius, Mariampolės apskrčio, LITHUANIA.

Pajieškau savo tėvų, brolio Antano ir seserų, Onos, Jievos ir Veronikos Slavinskų, iš Už- upių kaimo, Aleksandravos val., Alytaus pašto, Trakų apskrčio, Vilniaus rėdybos. J. Slavinskas, R.F.D., Warehouspoint, Ct. U.S.A.

Aš Vincas žemaitis iš Lie- tuvos pajieškau savo brolio An- tano žemaičio po Ameriką. Ma- no adresas: Vincas Žemaitis, Kardokų kaimas, Višakio Ruda valsčius, Mariampolės apskrčio, LITHUANIA.

Aš Antanas Mikalauškas, jieškau savo giminių, Simano Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau Petronėlės, Mala- dauskaitės, gyvena 540-6-th ave., Mc. Keesport. Negaunu jokio laiško, butumėm labai dė- kingi, kad parašytumėt mumis. Sesuo Matilda Maladauskai- tė, Kybartų miestas, Laužyta gatvė No. 72, Vilkaviškio aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Pajieškau savo giminių, Sima- no Čepliko, Marijonos Čepukaitie- nės, Leono Mikalauško ir Petro Kazlausko ir draugų. Meldžiu atsišaukti, jeigu gyvi, du laišku rašiau W. Virginia, bet negavau žinios. Mano adresas: Antanas Mikalauškas, Ge- vuonupio kaimas, Augštos Pa- nemunės valsčius, Kauno aps- kričio, LITHUANIA.

Užrašykite "AMERIKOS LIETUVI" giminėms Tėvynėje.

"Amerikos Lietuvis" da- bar keliauja į Lietuvą. Kas sąvaitė išėina didelis pun- das.

NUSIŪSKITE jį savo giminėm. Kas dar negavo jokio laiško nuo savųjų, gali duoti mums pajieškojimą, kurį įdėtume per dvi sąvaitė už 50c. ir pasiunčiam du nu- merių "Amerikos Lietuvis" į jusų Tėvynę.

DABAR galite užrašyti "Amerikos Lietuvis" savo gi- minėms Lietuvoje tik \$2.50 metams.

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 MILLBURY STREET, Worcester, Mass.

AMER. LIET. TAUT. SANDAROS organas

"SANDARA"

Puikiausiai nušviečia li- tuvių gyvenimą visam pa- saulyje ir upiausiai gina darbininkų reikalus. Metama \$2.00. Skaitykite visl. Vieną numerį siunčiam pažūrėt dyka!

"SANDARA", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Quality

Waterman's Ideal Fountain Pen

Per Kalėdas Gvarantuotos gali pirkti Plunksnos. pas mus Geros kainos jų nuo \$2.75 iki 50 dol. busi užganėdintas visada tarsi parankia.

M. Paltanavičia, 15 Millbury st., Worcester, Mass.

'LIETUVIŠKAS ISRADEJAS.'

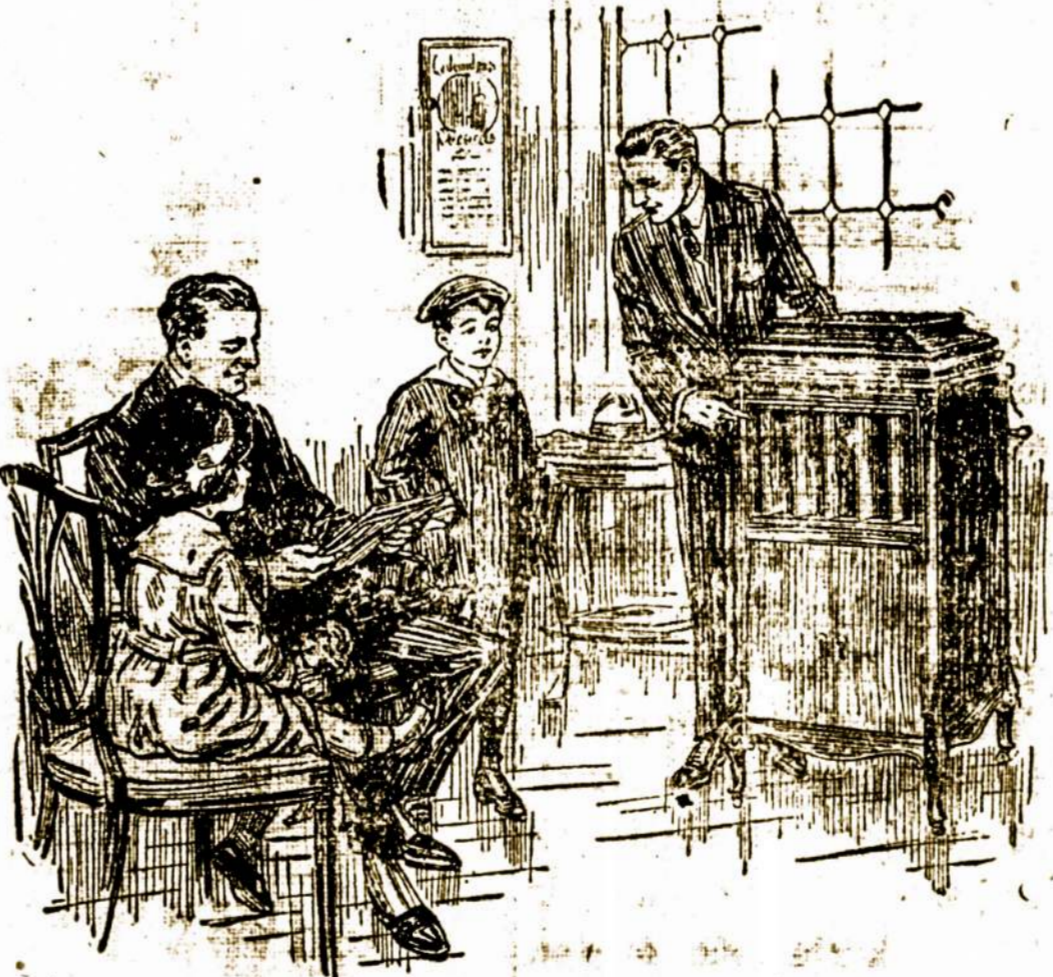
Situo vardu knygutė paro- dis jumis kiek žinones pel- no padarė ir kiek dar gali padaryti per išradimus. Tą brangią knygutę siun- čiam kiekvienam ant pa- reikalavimo

DYKAI

Kaipo žinovai (ekspertai) patentų, bandome išradi- mus DYKAI. Rašykite rei- kalaudami mūsų knygutės

AM. E. PATENT OFFICE, (Inc.) 718 Mather Bldg. (A.L.) Washington, D. C.

Columbia Grafonola and Columbia Records

"What ought I to pay for a Grafonola?"

There is only one way to decide wisely. Come in and judge the Grafonola for yourself. You will be welcome any time, and we will do our best to see that you get the right Grafonola at the price you ought to pay.

GRAFOFONUŠ ir REKORDUS

Galite pirkti pas mus.

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street Worcester, Mass.

Tegul Jusų Pinigai Dirba Del Jus.

Pinigas gulintis be apyvartos yra lygus medžiui be vaisių. Leiskite savo pinigus į apyvartą, tat pinigai darys pinigus. Geriausia ir saugiausia vieta indėjimui pinigų apyvarton, tai **DIENRAŠČIO "VIENYBĖS" BENDROVĖ**. Čia pinigai niekad ne žus, neš didelį pelną, nes Dienraščio leidimas — tai didelis ir pelningas biznis, kurio visas pelnas bus išdalinamas tarp šerinkinkų.

Dienraščio šerai parsiduoda po \$10. Visi pirkite tiek šerų kiek tik galite! Klauskite paaiškinimų, ra- šydami tiesiog į Dienraščio Bendrovę, šiuo adresu:

Lithuanian Daily "Vienybe"
120-124 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.

Zmogne kasos galva, kad palyginti... ma- Kasimasi pasidaro pa- ro- čiu, ir tuomet žmogus ka- sosis nejuocimas. Bet jis žino, kad jam niečti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moteris ke- čia niežėjimą nuo pleiskau- o kencia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai pralinti. Nebus įvykstančių nou pleiskant.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik reikalingas suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskau- atsinaujijimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadina nei jautriausias odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskantų.

Jūs aptiekininkas parduos jums už 65c. bankute. Mes taipgi galime atsistat jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pašto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 324-330 Broadway, New York

JUOKAI

KVAILIŲ ROJUS.

Kvailių rojuje žuvys plau- kioja vandens paviršium, ir jei kas yra tikru kvailiu ir yra per tingus, kad gaudyt- jas, jis privalo tiktai pa- šaukti vieną, ir ji iššoks iš vandens ant žemės. Visi paukščiai lekioja iškepti ir pritausyti valgymui. Par- šiukai bėgioja aplink iškep- ti, su peiliu ir šakute iš- meigti nugaroje, kad užė- jus norui, bile kas gali jų sau atspiauti šmotą mėsos.

Šioje šalyje yra dideli miškai, ir ten ant medžių auga švarkai, piosčiai, keli- nės, ir pančekos, ir kaip kas reikalauja naujų aprėdalu, jis nueina į mišką ir pasi- renka ko nori. Ant krumų auga aksominės, šilkinės, ir puikios drobinės suknelės.

Šalis turi dū didelius tur- gus, kur pirkejai ir parda- vėjai turi dides privilegia- jas. Ten yra užtektinai žaislų, ir išėjus ant medžio- kiės, gyvuliai yra labai jau- kūs ir išrodo perdaug tin- gūs pabėgti. Kas pralošia pinigus kazyromis, tie patį pinigus vėl atsiranda jų ki- šeniuje ant rytojaus.

Jei kas negali daugiau

VIETOS ŽINIOS

Mass-Mitingas.

Pėnnyčioj vakare šaukiamas mass-mitingas Worcesterio lietuvių, o ypač draugių, pobažnytinėje svetainėje, del išrinkimo komiteto Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų pardavimui ir del priėmimo Lietuvos Finansinės Misijos, kuri greičiausia atvyks Worcesterin 28 d. gruodžio ir laikys prakalbas čionai.

Susirinkimas.

Švento Kazimiero Draugijos metiniame susirinkime, sekanti valdyba išrinkta 1920 metams: Stanislovas J. Purvinskas—pirm., Vincas Kupstas—vice-pirm., Juozas Roglis—izd., Antanas Bernota—protokolų rašt., Motiejus Sėuka—finansų rašt., Juozas Kupstas—maršalka, Bruožis ir A. Gražulis—kasos apiekunai. M. Liutkevičius, A. Rutkauskas. (Kokion vieton? Red.-

Nutarta pasiųsti į Lietuvą pinigų, kuriuos turime surinke, apie \$600 del lietuvių nukentėjusių nuo karės. Komitetas.

21 d. gruodžio, pobažnytinėje svetainėje buvo vietos Raud. Kryžiaus Skyriaus prakalbos. Kalbėjo kun. Petrraitis, kun. Juškaitis ir K. Junevičius. Aukų surinkta suvirš \$750. Rep.

"Aušrelė" rengia linksmus šokių Father Mathew svetainėje, ant Green gatvės 27 d. gruodžio. Tai pirmtiniai šokiai po Kalėdų. Rep.

Kalėdų Dieną A.O.H. svetainėje atsibus didelis "Aušrelės" koncertas. Programas gražus ir įvairus. Rep.

27 d. gruodžio, Tuckerman svetainėje ant Armory Square, Worcesterio Vėčių ir Moksleivių kuopos, atvaidins 5-veiksnių tragediją "Keistutis." Prasišės kaip 7:30 val. vakare. Rep.

19 d. gruod. apie 9:30 val. vakare, ištiko didelis gaisras, ant 256—274 Main gatvės. Gerokai apdegė du muriniai budinkai. Nuostoliai sakoma siekia į \$25,000. Du ugnegesiai sunkiai sužeista.

Atskaitos Lietuvos šelpimui Draugijos koncerto, lapkričio 23 d. (Taša)

Šie žmonės aukavo po \$5.00: Jenkauskas Kazimieras, Ananka Stasys, Keršis Juozas, Valantukevičia Julijonas, Spaulėnas Steponas, Jakaitis Pranas, Naujokaitis Jonas, Patulis Pranas, Krapavickas Antanas, Kontrenis Pranas, Kazlauskas Juozas, Kristapavičius Mikolas, Kalauskas Augustas, Piliackas Antanas, Ananka Stasys, Keršis Juozas, Valantukevičia Julionas, Kupčinskas J. Jakučionis Pranas, Kiela Vincas, Patulavičia J. Sabalaitis J., Bendoravičia S., Vaitiekus K., Šilalė Antanas, Šukis P., Vidas J., Kramilius A., Anelainis J., Kuodis S., Žemaitis P. Kalanta Z., Kašėta F., Jo-

nuška, Bombal V., Sasnauskas M., Dobriła J., Jurevičius Kostantas, Bulavičius Tamošius, Vaivada Kazimieras, Karosas Jonas, Mungauidis Antanas, Butkus Benediktas, Želauškas Antanas, Bazinas Kazis, Karpavičius Petras, Skrinska Jurgis, Skučas Juozas, Karpavičienė Karolina, Zaukis Pranas, Kaulakis Zigmās, Laugis Jonas, Jaškaitis Bronis, Staniukonis J., Jovaišis M., Pinsonis J., Dirsas F., Stankevičius S., Valantukevičius F., Lapackas J., Gerulaitis J., Ulisiūnas Kazys, Ziežiūnas Jonas, Delinevičius Andrius, Tibrikas Kazimieras, Plunksna Kazimieras, Sidera, Bakas, Kunkulienė Pranciška, Alonienė Benedikta, Kulšius Pranas, Craig head Elizabeth, Janulevičius Ignas, Grebliaučas Pranas, Galinaitis Juozas, Mitukevičia Milė, Rukštaitis Jonas, Saladka Jurgis, Česnulevičia Vincas, Skliutas Damašius, Dusevičia Leonardas, Morkunas Vincas, Cviklas Jonas, Cviklienė Amilė, Valiniūlis Juozas, Kunkialis Antanas, Kunkulienė Pranciška, Šalojis And., Grisaca Miss., Skliutas Domin., Kmieliauskas Jurg., Slieželis Vincas, Knisius Ad., Račkus Ant., Lesutis Juozas, Račkauskas Ant., Babravičia Juoz., Sabaliauskas Antanas, Knezinskas Mik., Dzileras Adolffas, Gurka Pov., Gražulis Ant., Kudera Motiejus, Trunca Fab.

Kitų aukos tęsis kitam "A. L." numeryje.

Varde Komiteto: Dr. F. Puskunigis, (Prez.)

Svarbus pranešimas, Lietuvos šelpimui Draugija rengs didelį pokilį paskutinį nedėdienį prieš užgavėnes. Worcesterio lietuvių visuomenė malonės prie to prisirengti iš aukšto.

Su pagarba, L. Šelp. Drg. Komitetas.

Komunistų prakalbos. 21 gruodžio Lietuvių Komunistų Bendrovė buvo su rengus prakalbas, Lietuvių svetainėje ant Endicott gatvės, 8 val. vakare. Kalbėjo Neviackas. Prakalbų tikslas buvo, kad surinkus daugiau pinigų atmokėjimui mirtgacių. Mat tūliems lietuviams ta. kuhunistų nupirktoji vieta patinka ir jie pasiulė daugiau negu kad yra nupirkta. Gi savininkas, kad gavus daugiau pinigų, užsispyrė tuojaus atmokėti jam visus pinigus. Vienok šios prakalbos pilnai pavyko, kadangi susirašė daug naujų šėrininkų, sudėdami į \$2,000 dolerių. Tokiu budu dabar komunistai turi daugiau pinigų negu kad iš jų reikalauja. Žmonių buvo pilna svetainė. Uždanga.

VIKTORAS KIBILDIS, Valgomų Daiktų Krautuvė. Mėsa švieži ir venzyta, šviežios dešros ir visokios daržovės. Cigarai, cigaretai ir tabakas. Lemonadas, visokio gatunko. 577 MILLBURY STR., Worcester, Mass.

PARSIDUODA daugelis gerų stubų ir krautuvių, galima pirkti turint ir mažai pinigų. Viską geriausiai padarysiu ir pasiūksiu. Meldžiu kreiptis pas— JUOZAPĄ KEDĮ, 4 Marion ave. iš Providence st., Worcester, Mass. (8)

Farmos - Namai Parsiduoda

90 akrų farma, 35 akrai puišios ariamos, miškas, ganyklos, sodnas, 8 ruimų namas, banė del 30 galvių, kalvė, vištinkai ir kiti budinkai. 2 karvės, teilyčios, 2 arkliai, 75 vištės, visoki įrankiai, 1 mailė nuo Tatnuck karo, verta \$15,000, bet parsiduoda už \$8,500.

10 Sterling St. 3-jų familijų namas, maudyklės, karštās vanduo, skalbynės, gesas. Kaina tik \$5,800.

Turiu naujų namų ir farmų, pasiskubinkite pirkti. JONAS BUROKAS, 12½ Millbury Street, Worcester, Mass.

Parsiduoda Namai - Farmos.

Palei Lietuvių Bažnyčią, du 3 tenementų namai, visi įtaisymai. Kaina \$17,000, įmokėti \$2,000.

Vernon St. 3 tenementų stuba po 4—4—4 kambarius. Kaina \$5,200.

Palei City Line, 6 kambarių namas, akras žemės. Kaina \$3,300, lengvos išlygos.

20 akrų farma, 10 mailių nuo Worcesterio, geri budinkai, derlinga žemė. Kaina \$2,200.

60 akrų farma. Netoli Worcesterio, netoli elektriko karo. Parsiduoda su gyvuliais ir padarais. Kaina \$5,900.

50 akrų farma, 15 mailių nuo Worcesterio. Geri budinkai, derlinga žemė. Kaina \$1,700. Lengvos išlygos.

115 akrų farma. Puikus budinkai, derlinga žemė, daug miško. Kaina \$9,000, įmokėti \$2,500.

A. BLAZYS, 15 Millbury st., Worcester, Mass

PARSIDUODA trys lotai žemes ant Cherry Valley, labai gražioje vietoje, prie Main gatvės ir prie vandens, puiki vieta statyti sa gyvenimą. Parduosiu už pinigus arba jeigu atsitiktų mainyčia ant automobiliaus. Turiu gerą garadžių, pigi randa. J. TAMUTIS, 51 Harlem st. Worcester, Mass. (52)

Du laiškų ant "Amerikos Lietuvis" adreso atėjo iš Lietuvos, Adomui Prselkui, paeinančiam iš Vilniaus.

LIETUVIŲ ŠVARIUSAIA BARBERNĖ.

Tai vienatinė vieta šitoje, apielinkėje, kur gražiai ir pagal kiekvieno norą apkerpa plaukus, nes dirba jauni ir gerai išsilavinę barberjai. Priegtam išgalandame visiems kas tik atneša senas britvas. Dabar turime lažai gerų ir nebrangių britvų pustų; taipgi visokių vaistų del panakinimo pleiskanų ir sustiprinimo šlenkančių plaukų. Moteris ir merginos, kuriom slenka plaukai bet nenorite ateiti į barberne vaisytu, parašykite atvirute su savo antrašu, o aš atnešiu vaistus jums į namus. L. J. PAULAUCKAS, (Šalia Buinickio aptiekos) 102 Millbury str. Worcester, Massachusetts.

ANT RANDOS, 4 kambarių tenementas, ant 165 Washington gatvės, 12 dol. ant mėnesio. Kreptitės ant 32 Mendon gatvės (netoli Garfion st.) Telefonas: Cedar 768—R.

PRADĖKIT NAUJĄ METĄ SU SVARBIU NUTARIMU.

Pilvo nesmagumai užnuodina gyvenimą. Jie padaro gyvenimą neramų ir atima visą linksmybę. Prašalykit šituos nesmagumus ir pradėkit naują metą su svarbiu nutarimu prašalinti juos! Skaitykit sekantį laišką: "West, Texas, 1 gruodžio, 1919. Triner's American Elixir verta duoti augščiausias pagyrimas. Mano pati visados sirgdavo, galvos skausmas niekad neapleido jos. Pereitą pavasarį aš jei nupirkau Triner's American Elixir Karčiojo vyno, kurį ji reguliariškai vartojo, ir dabar ji yra labai sveika. Jos. F. Tydacka, RFD., 4." Triner's American Elixir pagelbės jums, taipgi. Ir jei jums yra reikalingas "tonikas" po karštinės, pasipirkit Triner's Angelica Bitter Tonic. Jus taipgi galite gaut puikų 1920 sieninį kalendorių dykai pas savo aptiekorių (arba 10 c. per paštą).

Jos. Triner Co., 1333—1343 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

"SEKRETŲ KNYGA."

Labai yra naudinga ir reikalinga del tavęs ir kiekvieno skaitytojaus, ypač žentoties, vaikams ir merginoms—knyga laimės ir sveikatos. Prisiūskite dvi po tris centus stampas, tą syk matysite kokia. Rašykite pas— S. M. CALVIN, P.O. BOX 95, Bedford, Ohio.

Šita knyga tik ką tapo išleista, per įdomius specialistus del labo visų. Siūskite greitai, kas pirmiaus prisius, tas greičiaus ir gaus, delto kadangi turime daug orderių.

PRANAS LEVERIS, Dallydė-stalortus. Užima kontraktus ant budavolimo ir taisyimo namų. Taipgi talso ir dalina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Retkaliaujanti dallydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu— 15 MILLBURY STREET, Telefonas 8177. Worcester, Mass.

A. PAULIUKONIS

Geriausia vieta pirkti valgomus daiktus. 99 CUTLER STREET, WORCESTER, MASS. TEL. PARK 3428 W.

J. P. Vaitkevičia 201 Millbury Street, Kosrumieriškas Kraučius Ir Krautuvninkas.

TEMYKITE!

Lietuviai ir Lietuvaitės, aš noriu jums pranešti, kad aš dar gyvas ir dirbu su didžiausiu pasišventimu, kad patarnavus savo viengėniam. Statau didžiausią pastangą, kad užbėgus kelią visokiems apgavikams, kurie jums mulkina, darydami arba jau padarytus rubus parduodami, kad žmogus apsilvil-

J. BALTRAMAITIS 45 Millbury Street, Rialto Tailor Shop.

SLAPINIMAS. VAIKŲ LOVOS

Pridarė motinoms daug bereikalingos rupesties. Pamėgink gaut tokias-pat pasekmes kaip p. G. Zakovic iš La Belle, Pa., rāšė mumis 16 kovo, 1919: "Mano sunus pradėjo vartoti Severa's Gyduoles del Inkstų ir Kepenų nuo 25 d. sausio ir nuo to laiko nē vieną sykį nesušlapino lovos." Šita gyduolė yra taip-pat gera suaugusiems del inkstų arba kepenų suirimų. Mėginkit del išgydimo nugaros skausmų, jei jie paeina nuo inkstų negerumų. Vartokit juos kada tik inkstai nederba gerai ir reikalauja priežiūros. Prekės, 75c. ir 3 centai taksų, arba \$1.25 ir 5c. taksų. Parsiduoda visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO., CEDER RAPIDS, IA.

ORIENTAL BALSAM (Rytų Balsamas)

Miglininkas, oro valytojas, cystytojas ir užmušėjas limpančių ligų sėklų. Jeigu išdukuotas liuosai kožnuose namuose, krautuvsė, arba užteigose. Parsiduoda buteliuose gerčiaus didumo per mūsų agentą. K. EWANOWSKI, 29 Vernon Sq., Worcester, Mass.

PRANAS LEVERIS, Dallydė-stalortus. Užima kontraktus ant budavolimo ir taisyimo namų. Taipgi talso ir dalina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Retkaliaujanti dallydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu— 15 MILLBURY STREET, Telefonas 8177. Worcester, Mass.

Dr. F. B. Puskunigis, 175 Green Street, Worcester Mass. Priimami ligoniai sekančiose valandose: Nuo 8 iki 11 prieš piet Nuo 1 iki 3 po piet Nuo 7 iki 9 vakare.

DR. F. MATULAITIS 17 Millbur St., Worcester, Mass. Tel. Park 7761 Ofiso Valandos: 1 to 3 P. M. 7 to 8 P. M. Nedėlioms 1 - 3 P. M.

Geriausios rusės akiniai, 1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės \$2.50, mūsų kaina \$1.98. Stikus akiniams suteikiam sulgy akių per mūsų akių registruotą Optometrį — nedaugiau kaip \$2.50. OPTICAL DEPT. Denholm & McKay Company Worcester, Mass. Boston Store.

MAUDYTIŠ SVEIKATA! Loviuose maudybės, garo maudybės, elektrikos masadzius, žmogus patarnauja. Atdara dienų ir naktį. Lovių maudybės meterim atdaros visada. Garo maudybės del moterų atdaros nedėlios ir panedėlio vakarais. RUSSIAN TURKISH BATHS, 3 LEDGE STREET, kam. Water st., Worcester

ŽUVŲ RINKA

Sviežiausias žuvis, oisterius, klempsus, vėzius, taipgi marinavotus galima gauti kenuose.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves. Sullivans, Vernon Square, FISH MARKET.

Lietuvių Vaistinyčia Aptieka.

Jeigu kada turi kokį receptą nuo daktaro arba pats nori sau gyduolių nusipirkti, nežiurint kokios ten gyduolės butų ir kaip jos vadintusi, jeigu niekur negauni pas mus visada gausi.

Kviečiame visus lietuvius lankyti savo vienatinėje Lietuviškoje Vaistinyčioje mieste Worcester ir apielinkės. Kas negalite pas mus ateiti, galite rašyti.

A. BUDREVICIA 93 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Nepamirškite mūsų Drapanų ir čevėrykų KRAUTUVES

Naujausios mados sutai, škrėbėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, čevėrykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negų kur kitur. Kviečiame visus atsilankyti V. GINKUS 52 Millbury Str., Worcester, Mass.

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester Aš esu Expertas augsavime Žemiausios Kainos Traukiu dantis be skausmo DR. FREDERICK BROWN 34 FRONT STREET Next To Plaza Theatre Atdara Vakarsais

GERIAUSIA Just Wright SHOE Jeigu nori nerų drūtų ir smagių čevėrykų atelkite pirkti pas Amutį ir Ananką o visada busi užganėdintas savo pirkimu. Amutis ir S. Ananka 27 Millbury St., Worcester, Mas

KUR BĖGI JONUK? —Aš bėgų į Conlins čevėrykų krautuve. 10 Vernon Square. Tę parduoda gerus čevėrykus.